

CONGRESKRANT 2013

32^E GROENLINKS-CONGRES

VREDENBURG LEIDSCHER RIJN

3 MAART 2013

GROENLINKS
ZIN IN DE TOEKOMST

INHOUDSOPGAVE

PRAKTISCHE INFORMATIE	3
TOELICHTING BIJ DE AGENDA	4
AGENDA 32E GROENLINKS-CONGRES	5
ORDE VAN HET CONGRES	6
(HER)BENOEMING LEDEN CONGRESPRESIDIUM	9
BEGROTING 2013	10
VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD	12
GROENLINKS IN BEWEGING, VOORSTELLEN VAN HET INTERIM-PARTIJBESTUUR	14
VERANTWOORDING TWEDE KAMERFRACTIE	15
FRACTIEVERANTWOORDING GROENLINKS EERSTE KAMER FEBRUARI 2012 – 2013	19
CONGRESVERANTWOORDING EURODELEGATIE	23
VOORDRACHT SELECTIECOMMISSIE EGP-DELEGATIE 2013-2016	28
ADVIES KANDIDATENCOMMISSIE PARTIJBESTUUR 2013	30
LEES VERDER IN DE DAGKRANT!	46

PRAKTISCHE INFORMATIE

32^e GroenLinks Congres
3 maart 2013 10.00-17.00 uur
VREDENBURG LEIDSCHER RIJN
J.C. Verthorenpad 100
3541 MV UTRECHT

ORGANISATIE CONGRES

Het congres is georganiseerd door en staat onder leiding van het congrespresidium van GroenLinks. De leden van het presidium zijn: Birte van Elk, Rick Meulenstein, Jos Olsthoorn, Jaap van der Heijden en Belinda van Meerkerk. Het congrespresidium doet tijdens het congres een voorstel om het presidium uit te breiden met Niels Smit, Wouter Witteveen, Lolke Boonstra en Gijs van der Kroef.

ROUTEBSCHRIJVING

Openbaar vervoer

Vanaf het Centraal Station Utrecht rijdt de bus in 10 minuten naar Vredenburg Leidsche Rijn. De lijnen 28 en 39 (vertrek vanaf het busstation Noord, op de overgang naar busstation Zuid) stoppen met een frequentie van meerdere bussen per uur praktisch voor de deur (halte Vredenburg Leidsche Rijn). Ook vanaf station Maarssen en station Terwijde (lijn 39) kun je met de bus gemakkelijk naar Vredenburg Leidsche Rijn.

Naast de reguliere busdiensten zullen er ten behoeve van het congres extra bussen worden ingezet, zowel 's ochtends als 's avonds. Deze vertrekken rijden van en naar Utrecht Centraal vanaf dezelfde halte als de reguliere lijnen 28 en 39.

Auto

Vanuit Amsterdam/Den Bosch (A2)

Neem afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Den Haag/Rotterdam/Arnhem (A12)

Neem A12 richting Utrecht. Bij knooppunt Oude Rijn ga je de A2 op richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Hilversum / Gorinchem (A27)

Neem de A27 richting Utrecht. Bij knooppunt Lunetten ga je de A12 op richting Den Haag. Vervolgens neem je bij knooppunt Oudenrijn de A2 richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Vanuit Amersfoort (A28)

Neem de A28 richting Utrecht. Neem bij knooppunt Rijnsweerd de A27 richting Breda. Bij knooppunt Lunetten ga je de A12 op richting Den Haag. Vervolgens neem je bij knooppunt

Oudenrijn de A2 richting Amsterdam. Neem vervolgens afslag 7 Centrum/Het Zand/Parkwijk/Muziektheater. Volg vanaf dit punt de borden Muziektheater Vredenburg.

Fiets

Vanuit Utrecht Centrum volg je de fietsborden Woerden/Vleuten. Bij de Douwe Egbertsfabriek ga je de brug over het AmsterdamRijnkanaal over. Na de brug ga je voorbij de bushalte links de fietshelling af en arriveer je bij de zaal.

MINDERVALIDEN

Vredenburg Leidsche Rijn is goed toegankelijk voor minder validen. Er is een aantal rolstoelplaatsen beschikbaar halverwege de zaal. Het podium en de organisatietafel zijn echter lastiger bereikbaar met een rolstoel. Minder validen kunnen zich voor vragen of assistentie melden bij de informatiebalie op het congres of contact opnemen met Bastiaan de Leeuw via bdeleeuw@groenlinks.nl. Slechthorenden kunnen in Vredenburg Leidsche Rijn aan de garderobes ontvangers voor de infraroodinstallatie lenen. Heb je hulp nodig of wil je meer informatie wend je dan op het congres tot de informatiebalie of neem vooraf contact op met Bastiaan de Leeuw via bdeleeuw@groenlinks.nl.

AANMELDBALIE

De aanmeldbalie is op zondag 3 maart vanaf 09.00 uur geopend. Hier kun je jouw envelop afhalen met daarin de (reserve) spreekbonnen, lunchbon (indien aangevraagd) en 2 koffiebonnen, en als je stemrecht hebt ook een stemkaart en een stemkastjesbon.

DAGKRANT

Op de dag van het congres wordt bij de aanmeldbalie de dagkrant uitgereikt. Hierin vind je de laatste wijzigingen en informatie over het congres. Je kunt de dagkrant ook downloaden via congres.groenlinks.nl. Deze keer wordt de dagkrant dikker dan normaal, omdat een aantal congresstukken pas dan klaar is. Zie ook pagina 46 van deze congreskrant voor meer informatie.

RUIMTE IN DE ZAAL

We zullen een groot aantal bezoekers krijgen en derhalve de ruimte in de zaal optimaal moeten benutten om iedereen een plek te bieden. Houd er bij het plaatsnemen rekening mee om direct aan te sluiten bij je burens zodat er zo min mogelijk ongebruikte maar onbereikbare stoelen over blijven!

FOYER EN TENT

In de foyer vind je de aanmeldbalie, garderobe, infobalie en de bar. Ook in de tent vind je ruimte om te netwerken, om van koffie en thee en een lunch te genieten. De tent vind je links van de zaal. In al deze ruimtes wordt verslag gedaan van het congres in beeld en geluid (d.m.v. plasmaschermen en een geluidsinstallatie). Voor aanvang van het congres vindt de introductie voor nieuwe congresbezoekers plaats in de tent. In de pauze zullen zowel in de foyer als in de tent lunchuitgiftepunten staan.

LUNCH

Heb je je aangemeld voor de lunch, dan tref je in de envelop die je bij aanmelding hebt gekregen een lunchbon aan. Tegen inlevering van deze bon bij de lunchruimtes (zowel in de tent als in de entreehal) mag je zelf je lunch uitkiezen. We rekenen op twee broodjes, soep en een stuk fruit per persoon. De buffetten zijn geopend van 13.00 – 14.00 uur. Voor alle broodjes staat aangegeven welke ingrediënten zijn gebruikt. Heb je dieetwensen doorgegeven, dan vind je in je envelop een briefje met aanvullende aanwijzingen.

KOFFIE EN THEE

Koffie en thee is verkrijgbaar aan de bars in de foyers en in de tent. In de envelop die je bij de aanmeldbalie hebt gekregen, vind je twee bonnen voor koffie en thee. Andere dranken zijn op eigen rekening. De koffie en thee wordt in biologisch afbreekbare bekertjes geschonken. We verzoeken je om consumpties niet mee te nemen in de zaal.

BORREL

Na afloop van het congres kun je nog even napraten met een drankje. Dit is op eigen kosten. De borrel duurt tot uiterlijk 18.30 uur.

BLOGGEN

Wil je tijdens het congres je blog bijhouden? In de foyers is draadloos netwerk beschikbaar. Er zit geen wachtwoordvergrendeling op. Ook in de zaal kun je online, maar de verbinding is niet altijd goed door de constructie van de zaal. Wil je de congreskrant en/of de dagkrant digitaal bij je hebben, download die dan voor de zekerheid op je apparaat indien mogelijk.

Telefoon of laptop leeg? Geen probleem, deze kun je opladen bij de beveiligde garderobe. Je ontvangt dan een bonnetje. Alleen na inlevering van dit bonnetje kun je je apparatuur weer ophalen. Verlies deze dus niet! Ook is het achterlaten van je apparatuur geheel op eigen risico.

TWITTER

Dit jaar is er geen live twitter streaming in de zaal. Maar je kunt natuurlijk nog altijd twitteren over het congres. De hashtag die je aan je berichten over het congres kunt toevoegen wordt vermeld in de dagkrant. Let op: omdat de zaal behoorlijk geïsoleerd is zal het netwerkbereik in de zaal laag zijn.

STEMKASTJES

Als je stemrecht hebt, vind je in je aanmeldenvelop een stemkastjesbon. Tegen inlevering van deze bon ontvang je een stemkastje. In de dagkrant vind je hierover meer informatie.

Controleer aan het eind van het congres goed of je het stemkastje hebt ingeleverd! Elk verloren stemkastje moet door ons vergoed worden.

PLATTEGROND

In de dagkrant vind je een plattegrond van de congreslocatie.

TOELICHTING BIJ DE AGENDA

Financiën

De congresvoorzitter zal vragen of iemand stemming wenst over het voorstel de goedkeuring van het Jaarverslag 2012 aan de Toezichtraad te delegeren, zoals voorgesteld in het stuk in de congreskrant.

(Her)benoeming leden congrespresidium en stembureau

De congresvoorzitter zal vragen of iemand stemming wenst over de voorgestelde (her)benoemingen

Vragen stellen over de begroting, de werkwijze van de commissie Van Dijk of een verantwoording

Vragen over de Begroting 2013, de werkwijze van de Commissie Van Dijk of over de verantwoordingen van de Toezichtraad, het interim-partijbestuur, de EGP-delegatie of een van de fracties kun je stellen door deze een half uur voor behandeling van het punt in te dienen bij de organisatietafel van het Congrespresidium. Je hebt hiervoor geen spreekbonnen nodig.

Toezichtraad en kandidatencommissie Toezichtraad 2014

De congresvoorzitter zal vragen het plaatsvervangend lid van de Toezichtraad bij acclamatie (applaus) te benoemen en zal vragen of iemand stemming wenst over de voorgestelde benoeming van de kandidatencommissie voor de Toezichtraad 2014.

EGP-delegatie

Er worden nieuwe leden voor de EGP-council-delegatie en voor de EGP-congres-delegatie gekozen. Dit gebeurt via een tweetal blokstemmingen, waarbij eerst uit vijf kandidaten drie leden voor EGP-council-delegatie worden gekozen en vervolgens uit zeven kandidaten vijf leden voor de EGP-congres-delegatie

GroenLinks in Beweging: voorstellen van het interim-partijbestuur

Dit onderdeel gaat over de voorstellen van het interim-partijbestuur n.a.v. het evaluatierapport van de Commissie Van Dijk. Het rapport zelf staat vast en wordt niet besproken op dit congres. Tijdens het congres richten we onze blik op de toekomst: wat gaan we doen met de aanbevelingen van de commissie? De voorstellen zijn ingedeeld in drie thema's. Per thema worden eerst alle amendementen op de voorstellen behandeld en in stemming gebracht. Vervolgens wordt elk voorstel, inclusief eventuele aangenomen amendementen, in stemming gebracht. Indieners van amendementen hebben een vaste spreektijd. Wil je meer spreektijd als indiener, spreekrecht op een amendement dat je niet hebt ingediend of spreekrecht bij de behandeling van een voorstel dan heb je daarvoor spreekbonnen nodig.

(Actuele) moties

Als er vooraf moties zijn ingediend vind je deze in de dagkrant. Als er actuele moties zijn ingediend wordt dit aan het eind van de ochtend aangekondigd door de congresvoorzitter. Amendementen op actuele moties kunnen worden ingediend tot 14.00 uur. Voor indieners van moties en amendementen daarop is er spreekrecht. Ook mag degene aan wie de motie is gericht reageren. Voor overige/meer spreektijd heb je spreekbonnen nodig.

Verkiezing leden Partijbestuur

Er vinden verkiezingen plaats voor een nieuwe voorzitter van het partijbestuur en voor alle 6 portefeuilles de kandidaat-voorzitters worden geïnterviewd. Je kunt suggesties voor vragen doen middels het kaartje dat je in je envelop vindt. Lever het kaartje in in de bus in de foyer vóór 13.00 uur. Stemmingen vinden per portefeuille plaats na een presentatie van de kandidaten.

AGENDA 32^E GROENLINKS-CONGRES

Vredenburg Leidsche Rijn, Utrecht, 3 maart 2013

- 10:00 **Opening**
- 10:05 **Orde van het congres**
– (Her)benoeming leden congrespresidium en benoeming stembureau
- 10:10 **Welkom door Eduard van Zuijlen, voorzitter interim-partijbestuur**
- 10:20 **Financiën**
– Begroting 2013
– Jaarverslag 2012
- 10:35 **Toezichtraad**
– vragen n.a.v. verantwoording Toezichtraad
– benoeming kandidatencommissie TR 2014
- 10:40 **Speech voorzitter DWARS**
- 10:45 **GroenLinks in Beweging: voorstellen van het interim-partijbestuur**
– Korte toelichting door Nel van Dijk op werkwijze evaluatiecommissie
– Vragen n.a.v. verantwoording van het interim-partijbestuur
– Overdracht interim-partijbestuur en algemene toelichting op voorstellen

– Behandeling en stemming amendementen op voorstellen per thema
– Stemming over geamendeerde voorstellen per thema
- 13:00 **Pauze**
- 14:00 **Speech Bram van Ojik**
- 14:15 **Vragen n.a.v. verantwoordingen fracties TK, EK en EU-delegatie**
- 14:30 **EGP-delegatie**
– vragen n.a.v. verantwoording EGP delegatie
– verkiezing leden nieuwe EGP delegatie
- 14:45 **(Actuele) moties**
- 14:55 **Verkiezing leden Partijbestuur**
– Verantwoording kandidatencommissie

– Presentaties kandidaten voorzitter
– Interview met kandidaten voorzitter
– Stemming voorzitter

– Presentatie kandidaten bestuursleden
– Stemming bestuursleden

– Speech nieuwe partijvoorzitter
- 16:15 **Vooruitblik op de verkiezingen 2014**
Ronde tafel gesprek met o.a. Bram van Ojik, Bas Eickhout en de nieuwe partijvoorzitter
- 17:00 **Sluiting**

ORDE VAN HET CONGRES

Het congrespresidium heet je hartelijk welkom als deelnemer aan het 32e GroenLinks-congres op 3 maart 2013. Hieronder vind je de spelregels die tijdens het congres gelden. Deze vloeien voort uit bepalingen in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement van Groenlinks. Lees deze regels goed door, vooral als dit je eerste congresbezoek is. Zo begrijp je beter wat er op 3 maart allemaal gebeurt.

LEIDING VAN HET CONGRES

De leiding van het congres is in handen van de congresvoorzitter. Deze loodst ons door de agenda, en spreekt uit welke besluiten het congres neemt.

Het congrespresidium is verantwoordelijk voor een ordelijk verloop van het congres. Als je bij een agendapunt wilt spreken, moet je je altijd eerst bij ons melden. Ook kun je bij het congrespresidium terecht met vragen, opmerkingen of klachten over de gang van zaken in de zaal. Je vindt het congrespresidium aan de organisatietafel, rechts van het podium in de zaal.

ORDEVOORSTELLEN

Als congresdeelnemer kun je ordevoorstellen doen als je een wijziging wilt aanbrengen in de voorgestelde vergaderorde. Doe dit bij voorkeur per e-mail, ruim voor aanvang van het Congres. Je kunt voorstellen mailen naar congrespresidium@groenlinks.nl. Ook tijdens het Congres kun je nog een ordevoorstel indienen; wend je daarvoor tot de organisatietafel.

Het congrespresidium beslist of een ordevoorstel wel of niet in stemming wordt gebracht. Voorstellen die in strijd zijn met de wet, de statuten en/of het huishoudelijk reglement, voorstellen die beogen een eerdere stemming over te doen of die agendapunten willen afvoeren wegens vermeend onvoldoende voorbereidingsmogelijkheden, worden niet toegelaten.

Over toelaatbare ordevoorstellen stemt het Congres onmiddellijk, tenzij op dat moment al een stemming gaande is.

SPREKEN OP HET CONGRES

Bij de meeste agendapunten hebben congresdeelnemers spreekrecht. Voor uitoefening van het spreekrecht gelden de volgende regels.

Tijdig aanmelden

Uiterlijk een half uur voordat het agendapunt wordt behandeld, moet je je als spreker aanmelden door inschrijving op de sprekerslijst. Ga hiervoor naar de organisatietafel. Kort voordat een inschrijftermijn sluit, wordt dit ook op het scherm in de zaal geprojecteerd. Wie zich te laat meldt, kan niet spreken.

➔ **De inschrijving voor de eerste agendapunten sluit dus al vóór de opening van het congres! De zaal is vanaf 9.30 uur open.**

Spreektijd

Het congrespresidium beslist hoeveel spreektijd elke spreker krijgt. Hierbij houden we rekening met de totaal beschikbare tijd per agendapunt en het aantal sprekers.

Stellen van vragen over verantwoordingen

Tot de congresstukken behoren verantwoordingen van de fracties van de Tweede Kamer, Eerste Kamer en de EU-delegatie alsmede van het interim-partijbestuur, de Toezichtraad en de EGP-delegatie. Elke congresdeelnemer mag hierover vragen stellen. Meld je daarvoor uiterlijk een half uur voor de behandeling van het punt bij de organisatietafel. Je hebt hiervoor geen spreekbonnen nodig.

Spreekbonnen

Voor de behandeling van de voorstellen van het interim-partijbestuur verwachten wij veel sprekers. Daarom werken we voor dit agendapunt met spreekbonnen. De totaal beschikbare spreektijd voor dit agendapunt verdeelt het congrespresidium over de sprekers, naar rato van het aantal spreekbonnen dat zij inleveren. Hierbij geldt een minimum van 10 spreekbonnen.

➔ **Indieners van amendementen krijgen desgewenst spreektijd om hun amendement toe te lichten. Wil je langer kunnen spreken dan moet je daarvoor ten minste 10 spreekbonnen inleveren.**

In de aanmeldenvolp zit een reserve-spreekbon. Deze wordt alleen gebruikt als daar aanleiding toe is. De congresvoorzitter zal aangeven wanneer en voor welk agendapunt dat het geval is.

Spreeken

Als je spreekt, zorg dan dat je op tijd bij de organisatietafel bent! Vooraf hoor je van ons hoeveel spreektijd je hebt. Als je aan de beurt bent, roept de congresvoorzitter je op. De voorzitter herhaalt ook je spreektijd; je resterende spreektijd wordt tijdens het spreken geprojecteerd.

➔ **Door de volle agenda zal de spreektijd bij elk onderwerp heel kort (vaak minder dan een minuut) zijn. Bereid dus geen toespraak voor op papier, maar beperk je tot de allerbelangrijkste punten.**

Het podium van Vredenburg is voor mindervaliden moeilijk te betreden. Voor mindervalide sprekers wordt daarom een aparte voorziening getroffen.

Tweede ronde

Als de voorzitter daartoe aanleiding ziet, kan deze sprekers de gelegenheid geven om nogmaals te spreken. In dat geval moeten sprekers zich opnieuw melden bij de organisatietafel. In de tweede ronde kunnen zich geen nieuwe sprekers melden.

STEMMINGEN

Stemrecht

Stemrecht is voorbehouden aan congresdeelnemers die zich vóór 3 februari 2013 hebben opgegeven, die op 3 maart 2013 minstens 3 maanden lid zijn van GroenLinks en die hun contributie hebben betaald.

Stembureau

Voor het goede verloop van de stemmingen benoemt het Congres een stembureau. Het congrespresidium doet hiervoor een voordracht.

Stemmen met stemkaart

Stemmingen over zaken zoals moties en amendementen vinden plaats door middel van het opsteken van de stemkaart. Besluiten worden genomen bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij de Statuten of het Huishoudelijk Reglement anders vereisen. Onthoudingen tellen niet mee in de uitslag. Als het opsteken van de stemkaarten geen duidelijk beeld geeft, of als het Congres de telling betwist (roep direct en duidelijk: "stemkastjes!"), gebruiken we de elektronische stemkastjes.

Stemmen met stemkastjes (hoofdelijke stemming)

Hoofdelijke stemmingen en stemmingen over personen vinden plaats met behulp van stemkastjes. Tijdens het congres wordt uitgelegd hoe de stemkastjes precies werken.

➔ **Iedere stemgerechtigde congresdeelnemer ontvangt bij registratie op 3 maart een stemkastjeskaart. In de foyer kun je die omwisselen voor een stemkastje, dat je de hele dag bij je mag houden. Stemkastjes werken alleen in de congreszaal, en zijn persoonlijk. Denk er aan bij het weggaan het stemkastje weer in te leveren!**

Vaststelling van uitslagen en herstemming

Het stembureau stelt de uitslagen van stemmingen vast, en de congresvoorzitter deelt deze mee aan het Congres. De door de congresvoorzitter uitgesproken uitslag is beslissend, tenzij de juistheid van dat oordeel onmiddellijk wordt betwist en een congresdeelnemer om herstemming vraagt door te roepen: "herstemming alsjeblieft". De herstemming vindt eventueel plaats met behulp van de stemkastjes.

ACTUELE MOTIES

Tot 12:00 uur kunnen actuele moties schriftelijk en voldoende ondertekend bij het congrespresidium (organisatietafel) worden ingediend. Actuele moties worden alleen in behandeling genomen als zij gaan over onderwerpen die pas kort vóór het Congres als eventueel te behandelen onderwerp bekend zijn geworden. Bovendien moet het spoedeisend zijn en wordt het alleen in behandeling genomen als het geen uitstel kan lijden. Tot 14:00 uur kunnen amendementen op deze moties schriftelijk en voldoende ondertekend bij het congrespresidium (organisatietafel) worden ingediend. Zie ook <http://congres.groenlinks.nl> voor meer informatie. Voldoende ondertekend houdt in: ingediend namens een afdeling, een werkgroep of minimaal 15 leden van GroenLinks.

BEHANDELING VAN DE VOORSTELLEN VAN HET INTERIM-PARTIJBESTUUR

Naar aanleiding van het evaluatierapport van de Commissie Van Dijk zal het interim-partijbestuur aan dit Congres voorstellen doen. Dit kunnen ook voorstellen zijn voor wijzigingen van de Statuten en/of het Huishoudelijk Reglement. De definitieve teksten van deze voorstellen vind je in de dagkrant. Op de voorstellen zijn amendementen ingediend. Het interim-partijbestuur voorziet elk amendement van een schriftelijk preadvies. In de dagkrant staan alle ingediende amendementen opgenomen, met daarbij het commentaar van het partijbestuur.

Zie ook pagina 14 van deze congreskrant voor meer informatie over het indienen van amendementen en andere manieren om invloed uit te oefenen op de voorstellen en over de mogelijkheden om de totstandkoming van de voorstellen en de amendementen te volgen in aanloop naar het congres.

Voor de behandeling op het congres kan het congrespresidium de amendementen indelen in drie categorieën:

Categorie 1: deze amendementen zijn slechts van redactionele betekenis en voegen niets inhoudelijks toe. Deze amendementen worden afgehandeld in overeenstemming met het advies van het partijbestuur en komen niet in stemming op het Congres.

Categorie 2: deze amendementen duiden op verschillen, maar leiden niet tot een fundamentele koerswijziging in het voorstel. Indien gewenst kan de indiener een korte toelichting geven. Verder worden deze amendementen zonder discussie in stemming gebracht.

Categorie 3: deze amendementen beogen wezenlijke veranderingen in het voorstel. Deze amendementen kunnen wel onderwerp zijn van discussie. De indiener kan een korte toelichting geven. Iedereen met tenminste tien spreekbonnen kan zich hier aanmelden als spreker.

Indieners van amendementen in de categorie 2 en 3 krijgen de mogelijkheid het woord te voeren, waarna het partijbestuur kan reageren. Bij amendementen van categorie 3 kunnen ook andere sprekers (met genoeg spreekbonnen) spreektijd krijgen om te reageren. Vervolgens worden alle amendementen, m.u.v. categorie 1 amendementen, in stemming gebracht.

De voorstellen zijn ingediend in drie thema's. Per thema stemmen we eerst over alle amendementen. Daarna wordt elk voorstel, al dan niet geamendeerd, afzonderlijk in stemming gebracht.

Als het interim-partijbestuur voorstellen doet tot wijziging van de Statuten van GroenLinks, dan is voor die voorstellen een tweederde meerderheid vereist. De congresvoorzitter zal dat bij de stemming aangeven.

VERKIEZING EGP DELEGATIE

Dit Congres kiest drie nieuwe leden voor de EGP Council, en vijf nieuwe leden voor de EGP delegatie. Dat doen we als volgt.

Voor de EGP Council-delegatie zijn er 5 kandidaten. Hierover vindt een blokstemming plaats: er wordt in één keer gestemd over alle 5 kandidaten. De drie kandidaten met de meeste stemmen zijn verkozen.

De twee afvallende kandidaten zijn samen met 5 andere kandidaten verkiesbaar voor de EGP congres delegatie. Ook hierover vindt een blokstemming plaats, waarbij de 5 kandidaten met de meeste stemmen worden verkozen.

Het advies van de selectiecommissie en informatie over de kandidaten vind je op pagina 28 van deze congreskrant.

VERKIEZING PARTIJBESTUUR

- a. De verkiezing van de leden van het Partijbestuur begint met een ronde waarin vragen over de procedure aan de kandidatencommissie gesteld kunnen worden. Wie een vraag aan de kandidatencommissie wil stellen, moet zich minstens een half uur voor aanvang van dit agendapunt bij de organisatietafel melden. Namens de kandidatencommissie reageert de voorzitter van de commissie. Het is niet toegestaan om vragen over specifieke kandidaten te stellen.
- b. In het advies van de kandidatencommissie in deze congreskrant (zie pag. 30) staat bij alle kandidaten aangegeven voor welke portefeuille zij beschikbaar zijn. Er zijn één, twee of drie kandidaten voor elke functie.
- c. De stemmingen voor de verkiezing van het partijbestuur begint met de presentatie van de kandidaten. De beschikbare kandidaten worden door de congresvoorzitter geïntroduceerd waarna iedere kandidaat de gelegenheid krijgt om zijn/haar kandidatuur kort toe te lichten. Bij de verkiezing van de voorzitter is er ook een interview waarin de kandidaten nader aan de tand gevoeld worden. Na de presentaties volgen de stemmingen.
- d. Voor de verkiezing van leden van het partijbestuur wordt per plaats gestemd. Om gekozen te zijn moet een kandidaat tenminste de helft van het aantal uitgebrachte stemmen op zich hebben verenigd. Als bij de eerste stemming geen van de kandidaten is gekozen vindt een herstemming plaats. Als er drie kandidaten zijn vindt herstemming plaats tussen de twee kandidaten met de meeste stemmen. In alle gevallen kan ook worden gekozen voor blanco.
- e. Indien ook na herstemming geen der kandidaten tenminste de helft van de uitgebrachte stemmen behaalt vindt een herstemming plaats over de kandidaat met het hoogste aantal stemmen. Er kan dan worden gekozen voor de kandidaat of voor blanco. Indien de kandidaat ook dan nog niet tenminste de helft van de uitgebrachte stemmen krijgt, blijft de plaats oningevuld.
- f. Op verzoek van het interim-partijbestuur en de kandidatencommissie heeft de Toezichtraad besloten dat, in het belang van de teamvorming, het nieuw verkozen bestuur zelf een vice-voorzitter zal aanwijzen uit haar midden. Hierover wordt dus niet op het congres gestemd.

(HER)BENOEMING LEDEN CONGRESPRESIDIUM

TERMIJN CONGRESPRESIDIUM

Het Congrespresidium bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden die door het Congres worden benoemd. Het huidige presidium bestaat uit vijf leden: Jos Olsthoorn, Birte van Elk, Rick Meulenstein, Jaap van der Heijden en Belinda van Meerkerk.

HERBENOEMINGEN

Leden van het congrespresidium kunnen worden benoemd voor maximaal 3 termijnen van 2 jaar. Herbenoeming is aan de orde voor de leden Birte van Elk, Jos Olsthoorn en Rick Meulenstein.

NIEUWE KANDIDATEN

Voor het invullen van de vacatures heeft de kandidatencommissie (bestaande uit twee leden van het congrespresidium) gesprekken gevoerd met verschillende kandidaten. Hierbij is met name gekeken naar de organisatorische kwaliteiten van de kandidaten evenals procedurele vaardigheden, creativiteit, het functioneren binnen een groep en probleemoplossend vermogen. De commissie heeft vier zeer geschikte kandidaten voor de vacatures gevonden. De commissie heeft het vertrouwen dat de kandidaten de functie goed kunnen en zullen vervullen.

DIVERSITEIT

Op de vacature hebben 11 mensen gereageerd, waarvan 9 mannen en 2 vrouwen. In verband met het lage aantal reacties van vrouwen en de gewenste diversiteit is binnen de netwerken van DWARS, FemNet en het Landelijk Bureau gevraagd om de vacature onder de aandacht te brengen van eventuele geschikte vrouwelijke kandidaten. Dit heeft geen aanvullende reacties opgeleverd. Diversiteit zal ook voor toekomstige selecties voor nieuwe leden van het congrespresidium een aandachtspunt zijn.

VOORSTEL

Het congrespresidium stelt het congres, bijeen op 3 maart 2013, voor Niels Smit, Wouter Witteveen, Lolke Boonstra en Gijs van der Kroef als nieuwe leden van het congrespresidium te benoemen, alsmede Birte van Elk, Jos Olsthoorn en Rick Meulenstein te herbenoemen voor een nieuwe termijn.

Lolke Boonstra (49 jaar, Leiden)

Sinds 2006 ben ik actief binnen GroenLinks. Eerst als bestuurslid van de afdeling Leiden. Daar was ik medeverantwoordelijk voor de link met de fractie en wethouder. Daarna was ik lid van de kandidatencommissie voor de raadsfractie en de kandidatencommissie voor de Statenfractie

van Zuid-Holland. Momenteel ben ik partijraadslid voor Zuid-Holland. Teamvorming is voor mij zeer belangrijk. Als presidiumlid wil ik er voor zorgen dat we als partij op basis van heldere regels als een team naar buiten treden. Dat teamvorming en regels voor mij belangrijk zijn blijkt ook uit dat ik al meer dan 30 jaar scheidsrechter en speler ben bij het handballen. In mijn werkzame leven ben ik netwerkspecialist op de TU Delft.

Gijs van der Kroef (33, Groningen)

Mijn naam is Gijs van der Kroef. Sinds 2006 ben ik actief lid van GroenLinks Groningen Stad. De laatste zes jaren vooral als afdelingsbestuurslid. Uit die functie ben ik actief betrokken geweest bij de voorbereiding op congressen. Nu wil ik graag deze ervaring inzetten bij het congrespresidium. Meer specifiek wil ik me bezighouden met het optimaliseren van de partijdemocratie: hoe zorgen we ervoor dat congresgangers beslagen ten ijs komen, weten waarover ze stemmen en dat er een balans gevonden wordt tussen efficiency en zoveel mogelijk leden horen. Kortom: ik heb zin in het congrespresidium!

Niels Smit (34 jaar, Utrecht)

Tot kort geleden woonde Niels in Amsterdam-West waar hij sinds 2006 politiek actief was, eerst als duo-lid van de fractie en later als gekozen deelraadslid. Sinds 2010 hield hij zich vooral bezig met stadsdeelfinanciën en de rekeningcommissie. Niels heeft ruime procedurele ervaring, onder andere doordat hij tussen 2006 en 2012 commissievoorzitter en plaatsvervangend raadsvoorzitter was. Begrijpelijke procedures, op een heldere manier toegepast met oog voor het doel dat zij dienen, vindt hij een essentiële voorwaarde voor democratische besluitvorming.

Wouter Witteveen (30 jaar, Nijmegen)

In het dagelijks leven ben ik projectmanager bij een communicatiebureau met voornamelijk klanten uit de levensmiddelensector. Een groot deel van mijn vrije tijd besteed ik met veel plezier aan GroenLinks. Ruim zeven jaar geleden werd ik lid van onze partij; ongeveer vier jaar geleden maakte ik de transformatie door van 'slapend lid' naar 'actief lid', allereerst als lid van de Europawerkgroep en sinds februari 2011 ook als lid van het bestuur van de afdeling Nijmegen. In maart 2012 werd ik benoemd tot secretaris van deze afdeling. In die rol zet ik mij op het lokale niveau in voor een goed functionerende partij. Hiervoor zou ik mij ook graag op het landelijke niveau willen inzetten. Wat mij betreft is een goed presidiumlid iemand die zich thuis voelt in een faciliterende rol. Hij/zij heeft affiniteit met procedurele zaken en kwaliteiten op organisatorisch vlak. Omdat ik mijzelf in deze omschrijving herken, kandideer ik mij als lid van het congrespresidium. Ik ben gemotiveerd om mijn steentje bij te dragen aan de organisatie van congressen waar de leden zich gehoord voelen en waar in een goede sfeer breed gedragen besluiten worden genomen.

BEGROTING 2013

medewerkers ten bedrage van ruim 250.000 euro zijn zichtbaar gemaakt als kosten die in 2013 ten laste komen van de sociale reserve. Het eigen vermogen van de vereniging zal afnemen met bijna 181.000 euro. Dit vloeit voort uit de kosten die de vereniging maakt om vanuit goed werkgeverschap het sociaal plan voor de vertrekkende medewerkers te bekostigen.

Het interim-partijbestuur van GroenLinks vraagt het congres de volgende besluiten te nemen:

- De begroting 2013 vast te stellen.
Een samenvatting van de begroting 2013 inclusief een toelichting is te vinden in deze congreskrant. De gehele begroting is te raadplegen via congres.groenlinks.nl
- De Toezichtraad te machtigen het financieel jaarverslag 2012 vast te stellen (en daarmee het interim-partijbestuur decharge te verlenen).

TOELICHTING OP DE BEGROTING 2013

De begroting 2013 is op 19 december 2012 door het interim-partijbestuur vastgesteld. De Toezichtraad heeft aansluitend, op 21 december, ingestemd met de begroting.

De inkomsten worden in 2013 fors lager geraamd dan in 2012. Door het zetelverlies bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer daalt de subsidie met jaarlijks bijna 4 ton. Daarnaast hebben de gebeurtenissen in 2012 een nadelig effect gehad op de contributie-inkomsten. Het ledenaantal is teruggelopen, en leden hebben gemiddeld minder contributie bijgedragen. Het is hierdoor noodzakelijk om deze inkomsten in 2013 4 ton lager in te schatten dan in 2012. De derde inkomstenstroom – de afdrachten van vertegenwoordigers – zal in 2013 zo'n 65.000 euro lager zijn als gevolg van het verlies van zetels. De subsidie voor vorming en scholing van raadsleden (25.000 euro) is komen te vervallen. Tot slot is de ervaring dat in een niet-verkiezingsjaar rekening gehouden moet worden met een bescheiden opbrengst aan donaties.

Bij het opstellen van de begroting is vastgesteld dat de partij in 2013 ruim 9 ton minder te besteden heeft. Op 16 oktober 2012 is door het interim-partijbestuur aan de directeur van het Landelijk Bureau de opdracht gegeven om een sluitende begroting op te leveren, en daarbij een reorganisatieplan en sociaal plan op te stellen, aangezien duidelijk was dat een dergelijke bezuiniging niet gerealiseerd kon worden zonder het schrappen van banen en het beëindigen van dienstverbanden. De reorganisatie, die inmiddels wordt uitgevoerd, levert een jaarlijkse besparing van 6 ton aan personeelskosten op. De formatie van het Landelijk Bureau wordt teruggebracht van 32 naar 21 fte (1fte = 32 uur). De overige benodigde besparingen komen uit activiteiten en overige kosten.

De uitvoering van het reorganisatieplan leidt tot mutaties in de voorzieningen. De continuïteitsreserve kan worden teruggebracht naar 622.000 euro, omdat de personeelskosten lager worden. De te voorziene kosten voor afvloeiing van

Samenvatting

	2013	2012
TOTAAL KOSTEN A+B	€ 3.964.640	€ 4.773.000
TOTAAL INKOMSTEN	€ (3.783.726)	€ (4.687.500)
RESULTAAT	€ 180.914	€ 85.500
A. Projectkosten	€ 130.000	€ 320.000
1 CRM-systeem	€ -	€ -
2 Congres	€ 95.000	€ 95.000
3 Projecten Partij en Netwerk	€ -	€ 32.500
4 Projecten Campagne en Kiezers	€ -	€ 32.500
5 Projecten Bedrijfsvoering	€ -	€ 10.000
6 Huisvesting	€ -	€ 140.000
7 Interne communicatie	€ -	€ 10.000
8 Investering nieuwe website	€ -	€ -
9 Commissie van Dijk	€ 15.000	€ -
10 Reorganisatie Landelijk Bureau	€ 20.000	€ -
B. Kosten reguliere begroting	€ 3.834.640	€ 4.453.000
40 Personeelskosten	€ 1.595.914	€ 1.842.000
41 Huisvestingskosten	€ 78.500	€ 73.500
42 Kantoorkosten	€ 399.000	€ 354.000
43 Partij en Netwerk	€ 74.000	€ 126.500
44 Magazijn	€ 100.000	€ 175.000
45 Directie/bestuur	€ 122.000	€ 126.000
46 Communicatie	€ 51.500	€ 60.500
47 Bijdragen partijorganisatie	€ 1.302.726	€ 1.505.500
48 Kiezers en campagne	€ 76.000	€ 110.000
49 Politiek personeelsbeleid	€ 35.000	€ 80.000
C. Inkomsten	€ (3.783.726)	€ (4.687.500)
80 Contributies	€ (1.712.000)	€ (2.112.000)
81 Afdrachten	€ (1.178.000)	€ (1.210.000)
82 Subsidies	€ (722.926)	€ (1.120.000)
83 Rente en overige baten	€ (27.000)	€ (25.500)
87 Ink uit training, subs vorming en scholing	€ (16.000)	€ (41.000)
85 Opbrengsten magazine	€ (16.000)	€ (19.000)
88 Giften, voor- en najaarsronde	€ (111.800)	€ (160.000)
RESULTAAT	€ 180.914	€ 85.500
Uit bestemmingsreserves:	€ 250.914	€ 47.500
Afdelingsreserve		
Project bestuursmedewerkers	€ -	€ 27.500
Overige bestemmingsreserve		
Merkstrategie	€ -	€ 20.000
Sociale reserve		
Uitvoering sociaal plan	€ 250.914	€ -
Tussentotaal	€ (70.000)	€ 38.000
Naar bestemmingsreserves:	€ 70.000	€ 102.000
Huisvesting		
Dotatie kostenegalisatie huisvesting	€ -	€ 47.000
Reservering groot onderhoud	€ 20.000	€ 30.000
Zie de toelichting onder de huisvestingskosten in de reguliere begroting		
Sociale reserve		
Sociale reserve	€ 50.000	€ -
Merkstrategie		
Dotatie kostenegalisatie merkstrategie	€ -	€ 25.000
Opbouw vrije reserve		
Opbouw continuïteitsreserve	€ -	€ -
Verliessaldo	€ (0)	€ 140.000

Over de verantwoording van de Toezichtraad kunnen tijdens het congres vragen worden gesteld.

De Toezichtraad stelt voor het nieuwe lid Edwin van Houten, per 20 november 2012 de plaatsvervanger van Yolanda Koster-Dreese, bij acclamatie formeel te benoemen.

De Toezichtraad doet (in de dagkrant) een voorstel voor de benoeming van een kandidatencommissie voor het samenstellen van een (ver)nieuw(de) Toezichtraad in 2014

VERANTWOORDING TOEZICHTRAAD

Het jaar 2012 is een jaar geweest waar de rol en positie van de Toezichtraad binnen de vereniging manifest is geworden. Na het collectief terugtreden van het partijbestuur op 6 oktober 2012 werd de aanwezigheid van de Toezichtraad binnen de vereniging optimaal ingezet. Ook na de val van het kabinet Rutte-1 zijn de consequenties voor de vereniging veelvuldig met de Toezichtraad besproken. Denk hierbij aan het instemmingsrecht van de Toezichtraad bij het afwijken van vastgelegde termijnen binnen onze statuten en huishoudelijk reglement.

De Toezichtraad heeft vanuit zijn rol en positie de noodzakelijke taken opgepakt. Telkenmale is hier door advisering, instemming, vaststelling en besluitvorming naar gerefereerd. We richten onze primaire aandacht op de organisatorische, financiële en juridische aspecten binnen de vereniging. Dit heeft, zowel in relatie tot het partijbestuur alsook het interim-partijbestuur, in een constructief-kritische omgeving plaatsgevonden.

Tot het moment van aftreden partijbestuur zijn we, via voortgangsrapportages werkplan Landelijk Bureau en bestuurlijke kwartaalrapportages, naar behoren geïnformeerd. We vertrouwen erop dat het nieuwe partijbestuur deze lijn weer zal vervolgen.

Enkele onderwerpen die de revue zijn gepasseerd: Huisvesting Landelijk Bureau c.q. verbouwing pand Oudegracht 312, Congresuitspraken 11 februari 2012 en 30 juni 2012, uitrollen van het Handboek Code Rood na de val van het kabinet Rutte-1 en het Jaarverslag 2011 met accountantsrapportage.

Naast deze bestuurlijke aspecten hebben we onszelf ook gepositioneerd als gesprekspartner waar het gaat om de continuïteit van de organisatie en het wegen van de reputatie van GroenLinks. Zo hebben we het partijbestuur bevraagd over hun rol en positie waar het gaat over het afbreukrisico van het politiek handelen. Ook hebben wij, met als aanknopingspunt

de toepassing naar letter en geest van procedures in relatie tot de door GroenLinks te lopen risico's, ongevraagd advies gegeven in de aanloop naar het lijsttrekkersreferendum.

Zoals hierboven al aangestipt ontstond na het terugtreden van het voltallige partijbestuur in oktober 2012 een bestuursvacuüm. De Toezichtraad heeft op grond van zijn statutaire bevoegdheden (Statuten: artikel 25, lid 2) een interim-partijbestuur benoemd. Middels een versnelde procedure zijn binnen de vereniging kandidaten voor het interim-bestuur geworven en geselecteerd. Wij waren – in zeer positieve zin – overweldigd door de grote belangstelling en de daaruit blijkende wil en kracht om onze partij weer verder vooruit te helpen. In een kort tijdsbestek hadden meer dan 150 kandidaten gereageerd op onze oproep. We hebben o.a. aantoonbare bestuurlijke en/of management- ervaring en/of kwaliteit, noodzakelijke deskundigheid op het gebied van P&O, communicatie, juridisch, financieel, partij & leden als selectiecriteria gehanteerd. Daarnaast was het voor ons ook van belang dat leden van het interim-partijbestuur geen rol hebben gespeeld of onderdeel geweest zijn van de processen en/of partijorganen die onderwerp zijn van het onderzoek van de commissie Van Dijk. Wij zijn van mening dat we een goede mix van interim-bestuursleden hebben gevonden.

Het ingestelde interim-partijbestuur kreeg van ons de opdracht mee om, ten gevolge van het slechte verkiezingsresultaat Tweede Kamerverkiezingen, een reorganisatie van het Landelijk Bureau in gang te zetten, de vereniging een sluitende Begroting 2013 te presenteren en een overdrachtdossier op te stellen voor het nieuwe partijbestuur.

In dezelfde tijdspanne trad Andrée van Es terug als voorzitter van de, door het partijbestuur op 13 september ingestelde, onderzoekscommissie. De Toezichtraad heeft Nel van Dijk aangezocht om het voorzitterschap van Andrée van Es over te nemen. Wij waren zeer verheugd dat zij daar in bewilligde.

Op basis van het rapport van de commissie van Dijk stelt het interim-partijbestuur aan het Congres voor om de Toezichtraad meer een verantwoordingsorgaan te laten zijn, die volwaardige controlefuncties bezit.

Het is aan het Congres daarover een oordeel te vellen. Vanuit onze positie zijn wij bereid invulling te geven aan deze taken, en zullen daarbij letten op onze rol als niet-politiek-inhoudelijk orgaan die op processen, financiën en overige randvoorwaarden het partijbestuur scherp houdt en controleert. Ongeacht de keuze voor toekomstige verantwoordelijkheden van de Toezichtraad, hebben wij binnen onze huidige bevoegdheden een aantal lacunes en/of inconsequenties in de huidige Statuten en Huishoudelijk Reglement geconstateerd. Het is dus een noodzakelijkheid dat deze op het Congres van 3 maart 2013 eruit gehaald worden. Hiertoe zal een reglementswijziging worden voorgesteld als onderdeel van de voorstellen van het interim-partijbestuur.

In 2013 is ons voornemen om samen met het nieuwe partijbestuur naar aanleiding van de congresuitspraken de

consequenties van de reorganisatie en de financiële positie van de vereniging te monitoren. Hiervoor o.a. een lange termijn (vergader)planning met het nieuwe partijbestuur vast te stellen, zodat tijdig onderwerpen geagendeerd kunnen worden en dat beide organen zich hier op kunnen voorbereiden.

Als laatste dienen we te melden dat in oktober 2012 Yolán Koster-Dreese, lid van de Toezichtraad, te kennen heeft gegeven dat zij, in verband met het aanvaarden van het wethouderschap in de gemeente Woerden, haar werkzaamheden voor de Toezichtraad niet meer kan combineren met deze functie.

Edwin van Houten, in volgorde het volgende lid van de Toezichtraad, is per 20 november toegetreden tot de Toezichtraad. Dit conform het, op basis van de voordracht van de kandidatencommissie Toezichtraad, genomen besluit van de Partijraad op 26 juni 2010 dat vervolgens is bekrachtigd door het Congres van 5 februari 2011.

Edwin van Houten dient door het Congres nog wel formeel benoemd te worden. Wij stellen voor om dit bij acclamatie te doen.

Wij verzoeken tevens het Congres een nieuwe kandidatencommissie te benoemen daar in 2014 onze termijn afloopt. Het Congres in 2014 dient een (ver)nieuw(d)e Toezichtraad te benoemen. De huidige leden zijn daarbij overigens nog allen gerechtigd zich daarvoor te kandideren. Een voorstel voor de benoeming van de kandidatencommissie zal worden opgenomen in de dagkrant.

Margriet Jongerius, voorzitter

Patrick Bronger

Alma Feenstra

Edwin van Houten (vanaf 20 november 2012)

Yolán Koster-Dreese (tot 20 november 2012)

Jenneke van Pijpen

GROENLINKS IN BEWEGING, VOORSTELLEN VAN HET INTERIM-PARTIJBESTUUR

Het interim-partijbestuur is aan de slag gegaan met de evaluatie van de verkiezingsuitslag door de commissie-Van Dijk. Op basis van de aanbevelingen en conclusies van de evaluatiecommissie formuleert het interim-partijbestuur voorstellen waarover de leden kunnen besluiten tijdens het ledencongres op 3 maart. Voordat het zover is, wil het interim-bestuur eerst een open discussie voeren over de voorstellen, zowel via bijeenkomsten in het land als online.

VOORSTELLEN IN CONCEPT

Onder de titel "GroenLinks in beweging" heeft het interim-partijbestuur voorstellen geformuleerd bij drie thema's: Slagvaardigheid, Invloed van de leden en Open Debatpartij.

De voorstellen kun je online vinden via <http://organisatie.groenlinks.nl/toekomst>

Deze voorstellen zijn nog niet definitief. Naar aanleiding van de input die het interim-partijbestuur krijgt kan er besloten worden de voorstellen nog aan te passen (tot uiterlijk 19 februari). Ook kunnen er amendementen worden ingediend op de (aangepaste) voorstellen (tot uiterlijk 25 februari).

Om zoveel mogelijk tijd en ruimte te geven voor de discussie, worden de definitieve voorstellen en alle amendementen gepubliceerd in de dagkrant. Die wordt uitgereikt op het congres en is vanaf 1 maart online beschikbaar. Je krijgt daarover nog een e-mail.

Tussentijds kun je al wel volgen of er voorstellen worden aangepast en welke amendementen al zijn ingediend. Ga daarvoor naar <http://amendementen.groenlinks.nl>.

BIJeenKOMSTEN IN HET LAND

Het interim-bestuur gaat het land in om te horen wat de leden van de voorstellen vinden. Op het moment van verschijnen van deze congreskrant is er al een aantal bijeenkomsten geweest, andere zullen nog plaatsvinden. Kijk voor een volledig overzicht op <http://organisatie.groenlinks.nl/toekomst>. De meeste bijeenkomsten worden per provincie georganiseerd. Als GroenLinks-lid word je daarom door de provinciale afdeling uitgenodigd.

OVERIGE MANIEREN VAN INBRENG

- Via de LinkedIn-groep GroenLinks kun je discussiëren over de voorstellen.
- Afdelingen, werkgroepen of groepen van minimaal 15 leden kunnen amendementen indienen tot 25 februari; zie daarvoor <http://amendementen.groenlinks.nl>.
- Over de voorstellen vindt ook een online ledenraadpleging plaats. Daarover krijg je nog persoonlijk bericht.

BEHANDELING TIJDENS HET CONGRES

Tijdens het congres is er ruimte voor discussie over de voorstellen van het interim-partijbestuur en over de daarop ingediende amendementen. Indieners van een amendement krijgen spreektijd. Verder kun je spreektijd krijgen als je voldoende spreekbonnen verzamelt (zie ook "Orde van het congres").

Er wordt gestemd over de amendementen en vervolgens over alle (al dan niet geamendeerde) voorstellen afzonderlijk.

NB: voor dit traject gelden andere termijnen voor bijvoorbeeld het indienen van amendementen dan normaal. De Toezichtraad heeft toestemming gegeven voor het afwijken van de termijnen zoals vastgelegd in het Huishoudelijk Reglement (zie ook artikelen 5.1 en 5.2 van het HR).

VERANTWOORDING TWEDE KAMERFRACHTIE

INLEIDING

Deze verantwoording heeft betrekking op de activiteiten van de GroenLinks-Tweede Kamerfractie in het jaar 2012. Op 12 september waren de verkiezingen die er in resulteerden dat GroenLinks zes van haar tien zetels moest inleveren. Op 5 oktober werd dat gevolgd door het vertrek van de fractievoorzitter Jolande Sap. Zij werd opgevolgd door Bram van Ojik.

Over de oorzaken van de verloren zetels gaat het rapport van de commissie Van Dijk van 25 januari 2013. Volgens fractievoorzitter Bram van Ojik is dit rapport 'hard maar eerlijk', en bevestigt het dat de slechte verkiezingsuitslag van september een incident was.

Door de verloren verkiezingen van september moest van de 27 FTE fractieondersteuning 15 FTE geschrapt worden.

ALGEMEEN

De fractie bestond tot en met 20 september 2012 uit de volgende leden: Jolande Sap (fractievoorzitter), Tofik Dibi, Mariko Peters, Ineke van Gent, Liesbeth van Tongeren, Jesse Klaver, Bruno Braakhuis, Arjan el Fassed, Linda Voortman en Rik Grashoff.

Vanaf 20 september bestond de fractie uit Jolande Sap (fractievoorzitter), Bram van Ojik, Liesbeth van Tongeren en Jesse Klaver. Na het vertrek van Jolande Sap wordt Bram van Ojik door de fractie unaniem tot fractievoorzitter gekozen. Linda Voortman komt terug in het parlement.

Het jaar 2012 was roerig, voor de politiek in het algemeen en voor GroenLinks in het bijzonder. Op 1 april berekent het Centraal Plan Bureau dat minimaal 9 miljard euro extra moet worden bezuinigd om in 2013 te voldoen aan de Europese eis van een begrotingstekort van niet meer dan 3%. Een eis die de gedoogcoalitie overigens ook in haar eigen Regeerakkoord had staan. De gedoogcoalitie besluit daarop in het Catshuis te onderhandelen over een aanvullend pakket bezuinigingen. De Tweede Kamerfractie van GroenLinks laat op 15 april met **Hart voor de toekomst** zien dat dat op een groene, sociale manier kan. Het alternatieve plan zet in op een doorbraak naar een duurzame economie, door het radicaal afbouwen van de bijna 6 miljard verkapte subsidie die jaarlijks naar fossiele energie als kolen, gas en kerosine gaat. Samen met het beprijzen van vervuilende mobiliteit en het stoppen van het aanleggen van asfalt, levert het de schatkist in totaal 12 miljard in 2015 op. Door het fors verlagen van de belastingen op werk, gaan mensen er netto niet op achteruit en komen er meer banen.

In het Catshuis komen de onderhandelaars er niet uit. Op 21 april verlaat Wilders de onderhandelingsstafel, op 23 april biedt minister-president Rutte de Koningin het ontslag van zijn kabinet aan.

Voor 30 april moet het kabinet de verplichte jaarlijkse rapportage aan de Europese Commissie en de Raad van Europa sturen over de stand van zaken met betrekking tot de overheidsfinanciën. Als uit die rapportage blijkt dat het begrotingstekort in 2013 hoger is dan 3%, dreigt een boete voor Nederland. Reden voor GroenLinks, D66 en ChristenUnie om initiatief te nemen voor een Begrotingsakkoord 2013. De GroenLinksfractie ziet kansen om Nederland groener en socialer te maken. Op 26 april worden VVD, CDA, D66, GroenLinks en de ChristenUnie het eens over het zogenoemde Lenteakkoord. De onderhandelingen vinden plaats onder grote tijdsdruk. De inzet van GroenLinks is helder: die is uitgewerkt in Hart voor de toekomst. Voor GroenLinks onderhandelen Jolande Sap en Ineke van Gent. Vanaf het begin doen zij hun uiterste best om ook de PvdA aan boord te krijgen. Dat lukt hen niet. Met het **Lenteakkoord** worden pijnlijke bezuinigingen van het kabinet-Rutte I teruggedraaid, zoals op de persoonsgebondenbudgetten (pgb's), natuur, passend onderwijs, openbaar vervoer en de griffierechten. En er worden stappen gezet in het vergroenen van de economie. Van een flinke belasting op kolen en aardgas tot het goedkoper maken van zonnepanelen. Daarnaast moesten er compromissen worden gesloten waar de fractie minder blij mee was. Over zijn geheel wordt het Lenteakkoord echter positief ontvangen in de media en ook veel GroenLinksers reageren enthousiast. Het leidt tot een kleine opleving in de peilingen.

Besloten wordt om de verkiezingen te houden op 12 september. De fractie maakt zich klaar voor de **campagne**. De Kamerleden gaan het land in, presenteren tijdens werkbezoeken eigen voorstellen en doen mee aan de vele politieke debatten die worden georganiseerd.

Jolande Sap roept op 3 augustus tijdens het COC-verkiezingsdebat op tot **een Roze Stembusakkoord**. Dat stembusakkoord wordt een maand later ondertekend door GroenLinks, VVD, PvdA, SP, PVV, D66, 50Plus, Partij voor de Dieren en DPK. Er wordt onder meer afgesproken een einde te maken aan de weigerambtenaar, de juridische positie van lesbische ouders te verbeteren en voorlichting over homoseksualiteit op scholen te verplichten.

Andere **campagne-activiteiten** (niet uitputtend, ter illustratie):

- *Jolande Sap* presenteert het Actieplan Met de wind in de Rug tijdens een werkbezoek aan een windmolenpark op de Noordzee.
- Samen met de Rotterdamse gemeenteraadsfractie installeert *Liesbeth van Tongeren* nieuwe meetbuisjes voor de luchtkwaliteit langs de A13. Zo zet zij de eis kracht bij dat er bij de grote steden niet harder dan 80 km per uur gereden mag worden.
- *Linda Voortman* presenteert een actieplan om leegstand in de kantoorsector aan te pakken. Dit plan wordt door de Landelijke Studentenvakbond enthousiast ontvangen.

- *Jesse Klaver* verzamelt via een website 20.000 handtekeningen om kraanwater te mogen bestellen bij een bestelling in de horeca, omdat dit zowel geld bespaart als goed is voor het milieu.
- In reactie op het moratorium van de provincie Noord-Holland op windmolens op land demonstreert *Liesbeth van Tongeren* met een groep vrijwilligers in augustus bij het Centraal Station in Amsterdam. Met twintig miniatuur-windmolens neemt de groep de trein naar Haarlem, waar het provinciebestuur zetelt.
- De 180.000 handtekeningen van de actie voor het Kinderpardon worden door *Tofik Dibi* aangeboden aan minister Leers. Ondanks dat 180 gemeenten zich aansluiten bij de oproep van GroenLinks om deze groep een verblijfsvergunning te geven, wil de minister geen toezeggingen doen.
- *Jolande Sap* doet verschillende goede mediaoptredens in de aanloop naar de verkiezingen. Op haar speech in een volle tent op Lowlands komen bijvoorbeeld veel positieve reacties.

Na de verkiezingen houdt GroenLinks de onderhandelingen over het regeerakkoord nauwlettend in de gaten. Als PvdA en VVD het **herfstakkoord** bekend maken presenteert GroenLinks samen met CDA, D66 en ChristenUnie een tegenbegroting. De voorstellen worden door de formerende partijen niet overgenomen, maar geven wel een visie op groene en sociale alternatieven.

Op 29 oktober wordt het regeerakkoord tussen VVD en PvdA gepresenteerd. Tijdens het **debat over de regeringsverklaring** stelt Bram van Ojik dat het aan fundament onder de plannen ontbreekt. Op groen is er te weinig ambitie, het asielbeleid is hard en op sociale zekerheid wordt zwaar bezuinigd. Uiteindelijk worden twee moties van Bram van Ojik aangenomen. De eerste vraagt naar de effecten van de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking laat doorrekenen door de Algemene Rekenkamer. Uit de deelresultaten van het onderzoek blijkt dat de kosten van de klimaatverandering uit het budget voor ontwikkelings-samenwerking ten koste gaan van de allerarmsten. Verdere resultaten worden in de loop van 2013 verwacht. De tweede motie vraagt het kabinet binnen een jaar samen met groene ondernemers, duurzame burgerinitiatieven en maatschappelijke organisaties afspraken te maken over concretisering van de duurzaamheidsdoelen. Hier wordt in de loop van 2013 nieuwe informatie over verwacht.

Ook in de **buitenwereld** worden de optredens van GroenLinks-Tweede Kamerleden gewaardeerd. Zo wordt GroenLinks-Tweede Kamerlid Rik Grashoff door Vereniging Natuurmonumenten in juni uitgeroepen tot Groenste Politicus van 2012. Jesse Klaver wordt in december door de parlementaire pers genomineerd als politiek talent van het jaar. Arjan el Fassed wordt voor zijn inspanningen op ontwikkelingssamenwerking, defensie, landbouw en maatschappelijk verantwoord ondernemen door de Evert Vermeer Stichting genomineerd voor Fair Politician of the Year. Linda Voortman wordt verkozen tot Beste Webpoliticus 2012, 'omdat zij de sociale media gebruikt waarvoor ze bedoeld

zijn'. Tot slot scoort de GroenLinks-fractie op alle onderdelen van de Digitale Vrijheidswijzer honderd procent en is de partij daarmee kampioen digitale vrijheid. Dit stelt stichting Bits of Freedom in augustus op haar website.

GROEN Infrastructuur en Milieu

A27 GroenLinks leidt de oppositie tegen de verbreding van de A27. Tijdens een door GroenLinks aangevraagd debat in oktober stelt de minister een onafhankelijk onderzoek in naar de noodzaak van verbreding van de A27 bij Amelisseweerd. GroenLinks vindt de verbreding onnodig en onwenselijk.

Openbaar Vervoer GroenLinks blijft zich inzetten voor een goed en betaalbaar openbaar vervoer. In juli 2012 steunt een ruime Kamermeerderheid een motie van Ineke van Gent voor het behoud van het papieren treinkaartje tot de problemen met de OV-chipkaart zijn opgelost. Een initiatiefwet van GroenLinks om de vier grote steden het zeggenschap te laten houden over hun eigen OV wordt aangenomen.

80-km zones GroenLinks wil dat op alle snelwegen die door stedelijk gebied lopen een maximumsnelheid van 80 kilometer per uur gaat gelden. De minister heeft de snelheid bij deze wegen verhoogd naar 100 kilometer per uur, en voldoet naar eigen zeggen daarmee nog altijd aan de uitstootnormen. GroenLinks meet echter in de maanden juni en juli op meerdere plekken langs de A13 een gemiddelde concentratie stikstofdioxide die hoger is dan toegestaan.

Veiligheid De nucleaire veiligheid van Nederland is niet op orde. GroenLinks maakt zich zorgen en blijft in de Kamer hameren op betere maatregelen. Alleen al door de oude kerncentrale in Borssele te sluiten kunnen miljoenen euro's worden bespaard. In maart spreekt Liesbeth van Tongeren op een conferentie over de kerncentrale in Tihange. Ook de chemiesector blijft een zorgenkindje: de Tweede Kamer steunt moties van GroenLinks om de veiligheid in de sector op orde te brengen.

Klimaat Liesbeth van Tongeren spreekt in maart op uitnodiging van de Verenigde Naties op een klimaatconferentie in Bangladesh voor parlementariërs uit ontwikkelingslanden. Het doel van de conferentie is het uitwisselen van succesvoorbeelden, elkaar inspireren en nadenken over aanpassing aan klimaatverandering.

Economische Zaken

Schone energie Dankzij het Lenteakkoord komt er een premie op zonnepanelen en wordt afgesproken samen stroom opwekken te stimuleren. Op de laatste dag voor het reces neemt de Kamer een motie van GroenLinks aan over het schrappen van de energiebelasting. De motie roept de regering op te onderzoeken wat de kosten en baten daarvan zouden zijn. Daarnaast doet Jolande Sap in juli een oproep om Nederlanders die belastingvrij hun eigen duurzame stroom op te wekken ruim baan te geven, ook als ze dat in groepsverband doen. In december wordt een motie van GroenLinks aangenomen om burgerparticipatie in windmolenparken op land te bevorderen.

Landbouw en Natuur

Gifverbod landbouw In september 2011 steunt de Tweede Kamer een motie van Rik Grashoff voor een verbod op het landbouwgif Roundup. In 2012 blijkt dat staatssecretaris Bleker nog tot 2018 wilde wachten voor het verbod volledig ingaat. GroenLinks vindt dat dit te lang duurt en wil een verbod per 2013. GroenLinks vindt het onnodig gif te spuiten als er alternatieve milieuvriendelijke middelen beschikbaar zijn.

Wet Vrije Uitloop In september presenteert GroenLinks de initiatiefwet "Vrije Uitloop". Met de wet komt een eind aan het levenslang opsluiten van dieren in megastallen met te weinig ruimte, zonder daglicht en buitenlucht. Op dit moment wordt de initiatiefwet verfijnd en aangescherpt en in het parlement gezocht naar politieke draagkracht.

Wet Mooi Nederland GroenLinks werkt in 2012, samen met de PvdA en D66 aan een alternatief voor de natuur- en afbraakwet van staatssecretaris Bleker. De ambities van het kabinet Rutte II op natuur laten zeer te wensen over. Op dit moment wordt de laatste hand gelegd aan de initiatiefwet "Mooi Nederland", die de basis kan leveren voor het natuurbeleid van het huidige kabinet. GroenLinks wil de wet op korte termijn indienen.

SOCIAAL

Sociale zekerheid en pensioen

Flexwerkers en zzp'ers Linda Voortman doet in december drie voorstellen voor nieuwe zekerheden voor flexwerkers en zzp'ers (betere scholingsmogelijkheden, toegang tot pensioenen, toegang tot hypotheek). In augustus organiseert Jesse Klaver een Google Hangout om van zzp'ers te horen op welke terreinen van de arbeidsmarkt zij ondersteuning van de politiek kunnen gebruiken.

Kinderopvang GroenLinks voert stevig oppositie tegen de oplopende bezuinigingen in de kinderopvang. Ineke van Gent start in maart een ansichtkaartenactie onder het motto: 'Bezuinig kinderopvang niet kapot, kabinet!'. Binnen 12 uur sturen meer dan 10.000 mensen een ansichtkaart naar het Catshuis. Helaas bezuinigt ook het nieuwe kabinet opnieuw. Linda Voortman schrijft in november 2012 een opinieartikel in Trouw, met een oproep aan de PvdA om op te komen voor emancipatie.

Zorg

Pgb's Voor GroenLinks is het PGB essentieel voor de toekomst van de zorg. In juli lanceert Jolande Sap het actieplan 'Het PGB heeft de toekomst'. GroenLinks wil dat in 2016 dubbel zoveel mensen kiezen voor een persoonsgebonden budget. Tegelijkertijd pleit Linda Voortman er in de Tweede Kamer voor dat de fraude door pgb-bureaus scherper wordt aangepakt. Een motie die hiertoe oproept wordt aangenomen.

Farmaceutische industrie Linda Voortman schrijft in augustus een driepuntenplan voor een verantwoorde farmaceutische industrie. Zij pleit voor onafhankelijke informatie, meer openheid en het aanpakken van overtredingen op Europees niveau. Op initiatief van GroenLinks wordt in januari 2013

bovendien een hoorzitting over de hoge medicijnprijzen georganiseerd.

Onderwijs

Sociaal leenstelsel De Eerste en Tweede Kamerfractie van GroenLinks leiden samen de oppositie tegen de kabinetsplannen voor een sociaal leenstelsel. GroenLinks vindt de invoering van een leenstelsel alleen te verdedigen als de kwaliteit en toegankelijkheid er op vooruit gaan. De partij wil 800 miljoen investeren in de toegankelijkheid van het hoger onderwijs. Kwaliteit moet boven rendement staan.

Passend onderwijs In het Lenteakkoord wordt op initiatief van GroenLinks de bezuiniging op het passend onderwijs teruggedraaid.

Voortgezet onderwijs GroenLinks steunt in januari het lerarenprotest op het Plein in Den Haag. De leraren protesteren onder meer tegen het voorstel van de minister om het aantal lesuren in het middelbaar onderwijs te verhogen.

Financieel

Derivaten publieke instellingen GroenLinks pleit al een aantal jaar voor het aan banden leggen en transparanter maken van de markt voor financiële derivaten. In de Tweede Kamer wordt in juni een motie van Jesse Klaver aangenomen die het gebruik van onderwijsgeld voor het kopen van complexe financiële producten verbiedt.

Aanpak banken De meerderheid van de Tweede Kamer wil de hoge salarissen van banken aan banden leggen. De Kamer steunt in december een motie van GroenLinks die de minister van financiën verzoekt banken aan te sporen tot loonmatiging. Jesse Klaver stelt bovendien Kamervragen over de manipulatie van rentemaatstaven door banken.

Belastingontwijking In de Tweede Kamer leidt GroenLinks de oppositie tegen de belastingontwijking door grote bedrijven via Nederlandse routes. Zo organiseert de partij in januari 2013 een expertmeeting over belastingparadijs Nederland.

INTERNATIONAAL

Ontwikkelingssamenwerking De fractie heeft zich ingezet om de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking te keren, zowel tijdens het kabinet Rutte I als Rutte II. Ook heeft de fractie zich ingespannen de financiering van klimaatverandering zo min mogelijk ten koste te laten gaan van ontwikkelingssamenwerking. De inspanningen hebben de bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking en klimaat van Rutte II niet kunnen keren, omdat de PvdA zich aan de afspraken in het regeerakkoord houdt (ondanks uitspraken van het eigen congres).

Tanks Indonesië Arjan El Fassed heeft in juni met steun van een Kamermeerderheid het kabinet gedwongen het besluit te herzien tanks te verkopen aan Indonesië.

Oppositie tegen JSF GroenLinks wil een parlementaire enquête naar het JSF-project. Volgens Arjan El Fassed kan alleen via

een enquête inzichtelijk worden gemaakt hoe het JSF-project financieel zo uit de hand heeft kunnen lopen. Een motie die GroenLinks hiertoe in juni indient wordt gesteund door PvdA, PVDD en SP.

Israël en Rosenthal De fractie stelt veelvuldig de rol van Nederland en minister Rosenthal bij Europese besluitvorming over Israël aan de kaak. Minister Rosenthal heeft de afgelopen jaren EU-besluitvorming over Israël tegengehouden en Nederland verder geïsoleerd in Europa en op mensenrechtenterrein. Israël frustreert het vredesproces opzettelijk o.a. door de constante bouw en uitbreiding van nederzettingen.

Politietrainingsmissie Afghanistan De fractie spoort de regering bij de debatten over de politietrainingsmissie in Afghanistan aan om meer te doen aan een politieke oplossing voor Afghanistan en zich in te spannen in het kader van democratisering. Over dit laatste is ook een motie aangenomen. De missie zelf wordt kritisch gevolgd en wanneer aansporing nodig bij gedane beloftes en afspraken, gebeurt dit. Voorafgaand aan de debatten in de Tweede Kamer over Afghanistan komt de klankbordgroep Afghanistan bijeen om input te genereren voor de fractie.

Responsibility to Protect De fractie zet tijdens vele debatten in op burgerbescherming en de Responsibility to Protect. Het instrumentarium dat nodig is voor effectieve uitvoering van de Responsibility to protect is op dit moment onvoldoende toereikend en behoeft verdere uitwerking. De fractie wil de bescherming van burgers tijdens conflicten en rampen centraal stellen.

OPEN VRIJE SAMENLEVING

Initiatiefwet openbaarheid van informatie Op de laatste dag voor het zomer- en verkiezingsreces dient Mariko Peters haar initiatiefwet Openbaarheid van informatie in. Deze wet beoogt de huidige WOB grondig te hervormen. In november ontvangt GroenLinks een reactie van de Raad van State op de GroenLinks-initiatiefwet voor een nieuwe Wet Openbaarheid Bestuur (WOB). Tegen de gewoonte in maakt de partij dit advies direct openbaar. In 2013 zal Linda Voortman namens de Tweede Kamerfractie haar reactie op het advies van de Raad van State klaar hebben.

Initiatiefwet koopzondagen De winkeltijdenwet van D66 en GroenLinks wordt aangenomen. Gemeenten hebben voortaan de volledige vrijheid om zelf te bepalen of en hoe vaak de winkels op zondag open mogen.

Kinderpardon In het regeerakkoord van PvdA en VVD wordt het kinderpardon alsnog geregeld. Eind december stuurt staatssecretaris Teeven een brief aan de Tweede Kamer over de overgangsregeling. VluchtelingenWerk en Defense for Children uiten hun zorgen over kinderen die mogelijk buiten de boot gaan vallen. GroenLinks blijft de ontwikkelingen op dit dossier op de voet volgen.

Lesbisch ouderschap Bij de behandeling van het wetsvoorstel Lesbisch ouderschap krijgt GroenLinks de toezegging dat

wordt onderzocht of het huidige personen- en familierecht nog wel aansluit bij moderne samenlevingsvormen, waarbij het allang niet meer vanzelfsprekend is dat het ouderschap tot slechts twee ouders beperkt blijft. Voor GroenLinks is het uitgangspunt dat wetgeving mensen in staat stelt hun relaties vorm te geven zoals zij dat zelf willen.

CIJFERS

In totaal zijn in het Kamerjaar 2012-2013 216 GroenLinks-moties in stemming gebracht, waarvan er 56 werden aangenomen. De fractie stelde in totaal 241 Kamervragen (eerste en mede-indiener). De fractieleden schreven samen 23 opinieartikelen in nationale kranten.

PARTIJ

De Tweede Kamerfractie is onderdeel van de vereniging GroenLinks. Alle Kamerleden hebben de afgelopen jaren verschillende werkgroepen en afdelingen bezocht. De fractie organiseert daarnaast haar eigen contact met de leden, zoals Linda Voortman met het netwerk zorg, Bram van Ojik met de klankbordgroep Afghanistan en Jesse Klaver met een zestal huiskamerbijeenkomsten bij leden thuis. Liesbeth van Tongeren is onder andere actief deelnemer aan discussies in de partij over groene economie. De fractie wil deze lijn in 2013 graag doorzetten.

Bram van Ojik schreef eind november een **brief aan GroenLinks-leden** naar aanleiding van de gesprekken die hij in oktober en november hield. Hij belooft leden en kiezers van GroenLinks veel op te zoeken en in ieder geval op drie onderwerpen het gesprek met hen aan te gaan (arbeidsmarkt en verzorgingsstaat, groene politiek en militaire- en vredesmissies).

FRACTIEVERANTWOORDING GROENLINKS EERSTE KAMER FEBRUARI 2012 – 2013

INLEIDING

2012 is voor de Eerste Kamer der Staten-Generaal een bijzonder jaar geweest; het kabinet Rutte II kan, anders dan de voorgaande kabinetten, niet op een vanzelfsprekende meerderheid in de senaat rekenen. Dat schept mogelijkheden om met vijf Eerste-Kamerleden op uiteenlopende onderwerpen GroenLinkse idealen stapje voor stapje te verwezenlijken.

Bijzonder was ook de presentatie van het rapport van de parlementaire enquêtecommissie over privatisering en verzelfstandiging van overheidstaken, waaraan namens GroenLinks Marijke Vos deelnam. De commissie is kritisch over de parlementaire besluitvorming in veel privatiserings- en verzelfstandigingsoperaties. Vaak was er vooraf onvoldoende visie, werd er onvoldoende analyse van de marktsituatie gemaakt, werden evaluaties niet of nauwelijks behandeld en werd te weinig onderkend dat privatisering en verzelfstandiging grote effecten op mogelijkheden voor democratische controle hebben en op het borgen van belangen van burgers hebben. Ruard Ganzevoort verwoordde namens GroenLinks in de Eerste Kamer dat privatisering geen doel in zichzelf is en dat het bewaken van het publieke belang de belangrijkste afweging is. Ook het organiseren van goede verantwoording en inspraak van burgers zou meer aandacht verdienen. GroenLinks is erg blij met dit rapport en hoopt dat het bijdraagt aan zorgvuldiger besluitvorming bij privatisering.

DE PORTEFEUILLEVERDELING VAN DE FRACTIE ZIET ER ALS VOLGT UIT:

Tof Thissen: fractievoorzitter en woordvoerder Algemene Zaken, Sociale Zaken en Werkgelegenheid, Volksgezondheid, Beroepsopvoeding, Media, fractievoorzittersoverleg;

Tineke Strik: vicefractievoorzitter en woordvoerder Europa tevens voorzitter vaste EK-commissie Europese Zaken-, Veiligheid/Politie, Immigratie/Asiel, Integratie, Sociale Zaken (arbeidsrecht), Buitenlandse Zaken, JBZ-Raad, Strafrecht en privacy;

Marijke Vos: fractiesecretaris en woordvoerder Economische Zaken, Energie, Landbouw, Innovatie, Voedselkwaliteit, Natuurbeheer, Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening, Parlementair Onderzoek;

Margreet de Boer: fractiepenningmeester en woordvoerder Binnenlandse Zaken, Volkshuisvesting, Gemeenten en Provincies, Mensenrechten, Financiën, Belastingen, Bestuursrecht, Civiel Recht, Infrastructuur (water);

Ruard Ganzevoort: woordvoerder Koninkrijksrelaties/Caribisch Nederland, Buitenlandse Zaken, Defensie, Ontwikkelingssamenwerking, Onderwijs, Cultuur en Wetenschapsbeleid, Sport, Volksgezondheid, Verzoekschriften.

Provincieverdeling:

Groningen, Friesland – Margreet;

Drenthe, Flevoland, Utrecht – Ruard;

Overijssel, Gelderland – Tineke;

Noord Holland, Zuid Holland, Zeeland – Marijke;

Noord Brabant, Limburg – Tof.

Gedurende het afgelopen jaar hebben de fractieleden hun bijdrage geleverd aan de hieronder genoemde commissies (daarbinnen op chronologische volgorde):

BINNENLANDSE ZAKEN, HOGE COLLEGES VAN STAAT, ALGEMENE ZAKEN EN HUIS DER KONINGIN

Huurverhoging op grond van inkomen ('gluurverhoging')

– Margreet is zeer kritisch over dit voorstel. Het is maar zeer de vraag of dit voorstel het uiteindelijke doel, genoeg betaalbare huurwoningen, dichterbij brengt. Daarnaast zitten er aspecten aan deze wet die ernstig inbreuk maken op de privacy van burgers. De Eerste Kamer besloot na het debat het wetsvoorstel vooralsnog niet goed te keuren. Het gaat om een huurverhoging van 5% voor inkomens boven de 43.000 euro. De kritische noten van GroenLinks mogen duidelijk zijn. Is aangehouden.

Normering bezoldiging topfunctionarissen – Margreet vindt dit een uitstekend wetsvoorstel, maar het sluit niet uit dat topverdieners in de publieke sector naar hartenlust kunnen bijverdienen: iemand met een voltijds topinkomen in de publieke- of semipublieke sector kan nog een substantieel inkomen bijsnaaien. Voorgestemd, is aangenomen.

Algemene Europese Beschouwingen voorjaar 2012– Tineke hekelde de destructieve opstelling van kabinet Rutte I in Europa. Zij kan met de beste wil van de wereld geen lange termijn doelen ontdekken, of een doordachte strategie waarin prioriteiten en het belang van goede relaties zijn verdisconteerd. Ze drong er bij minister Rosenthal op aan om de Israëlische mensenrechtenschendingen in Palestina scherper te veroordelen. **Motie** waarin de regering wordt verzocht om binnen het Comité van Ministers van de Raad van Europa en binnen de EU-Raad voor Buitenlandse Zaken op te komen voor versterking van de positie van de Mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa, is aangenomen.

Algemene Politieke Beschouwingen 2013 - Tineke was kritisch over het regeerakkoord. Volgens haar zal het gebrek aan een gezamenlijke visie en aan inzicht op de maatschappelijke effecten van het totaal aan maatregelen desastreus uitpakken. **Motie** ingediend waarin de regering wordt verzocht bij alle voorstellen voor wetgeving en beleidsmaatregelen die aan de Kamers worden voorgelegd en waarbij koopkrachteffecten voor specifieke groepen aan de orde zijn aan te geven wat die verwachte koopkrachteffecten zijn voor de groepen burgers die door de maatregel worden geraakt. Is aangenomen. Tweede **motie** ingediend waarin de regering wordt verzocht haar samenhangende energieverduurzamingsbeleid concreet

inzichtelijk te maken. Daarbij moet duidelijk worden in hoeverre bijvoorbeeld subsidie op fossiele brandstoffen afbreuk doet aan het stimuleren van wind- en zonne energie. Is aangenomen.

ECONOMISCHE ZAKEN

Verbod op de pelsdierhouderij - Marijke vindt dat nertsen niet thuisshoren in kleine kooien. Het zijn solitair levende dieren die veel ruimte en water nodig hebben. Deze aantasting van het dierenwelzijn moet stoppen. Het houden van nertsen louter voor hun kostbare vacht is onethisch. Voorgestemd. Is aangenomen.

Ritueel slachten – Marijke maakte duidelijk dat het convenant van staatssecretaris Bleeker volstrekt onvoldoende is en drong aan op snelle verbetering van de rituele slacht door direct na de halssnede te verdoven, en te stoppen met export. Ook kreeg zij steun voor een motie die vroeg om extra regels voor verbetering van leefomstandigheden en transport en strikte handhaving hiervan. Tegengestemd, is verworpen. Motie ingediend de regering wordt verzocht om met voorstellen te komen voor extra regels met betrekking tot het houden van dieren, het transport en de leefruimte, en voor meer stringente handhaving, is aangenomen.

Aanbestedingswet – Marijke pleitte voor opname van de verplichting om een percentage mensen met arbeidsbeperking en mensen die langdurig werkeloos zijn in te zetten in door de overheid aanbestede projecten, en GroenLinks steunde een motie van de PvdA op dit punt. Ook pleitte ze voor meer aandacht voor en verankering van duurzaamheid in aanbestedingstrajecten, zodat duurzame innovatie extra gestimuleerd wordt. Voorgestemd, is aangenomen.

FINANCIËN

Algemene Financiële Beschouwingen – Marijke kraakte harde noten over de bezuinigingen die grote negatieve maatschappelijke effecten zullen hebben, die nog moeilijk te overzien zijn. Zij vroeg in het debat om een visie op een vitale participatiesamenleving, een duurzame investeringsagenda en een sterke duurzame economie. **Motie** ingediend, waarin de regering wordt verzocht op korte termijn doelstellingen te formuleren en concrete maatregelen te presenteren om een substantiële energiebesparing bij bestaande woningen te realiseren, werd verworpen.

Belastingplan - Margreet ging met name in op de voorgestelde verhuurderheffing. Een maatregel waarvoor ieder draagvlak ontbreekt, en die tot desastreuze gevolgen zal leiden voor verhuurders, huurders en de bouwsector. Ook was zij kritisch over onder meer het discriminatoire karakter van de doorwerkbonus, en de uitvoeringsproblemen bij de heffing van BTW voor niet BIG-geregistreerde zorg.

ESM-verdrag – hierin wordt het permanent Europees Noodfonds geregeld. GroenLinks is voorstander van het Europees noodfonds, maar heeft wel een aantal kritische kanttekeningen. Gemiste kans dat het niet is gelukt een echt Europees Verdrag tot stand te brengen, met democratische controle door het Europees Parlement. Verder vindt GroenLinks dat aan het verstrekken van steun door het noodfonds niet alleen voorwaarden worden verbonden op het gebied van begrotingsdiscipline, maar ook op het gebied van de

ontwikkeling van een duurzame economie.

Wet uitwerking fiscale maatregelen – Margreet gaf aan het te betreuren dat het voorgelegde pakket niet alle fiscale voorstellen uit het Lente-akkoord bevat; de beperking van de hypotheekrente-aftrek en de belasting op de reiskostenvergoedingen zijn pas met Prinsjesdag ingediend. Ook in het fiscale pakket wordt, mede dankzij de inzet van GroenLinks, een aantal eerdere maatregelen teruggedraaid, onder andere met betrekking tot groen beleggen en de BTW op cultuur. Verder wordt de kolenbelasting ingevoerd; iets waar GroenLinks al heel lang voor heeft gestreden. Het pakket bevat echter vooral lastenverzwaringen; met name de BTW-verhoging treft alle burgers. Wel worden de laagste inkomens zoveel mogelijk ontzien, onder meer doordat een deel van de extra BTW-inkomsten worden teruggesluisd naar een verlaging van de belasting op het inkomen van met name de laagst betaalden. In het debat zegde staatssecretaris Weekers op aandringen van GroenLinks toe om het probleem van medische beroepsbeoefenaren die - omdat zij of hun behandeling niet BIG-geregistreerd kunnen zijn - onder de aandacht te brengen bij VWS.

IMMIGRATIE EN ASIEL / JBZ-RAAD

Wijziging Vreemdelingenwet – Tineke heeft de wetswijziging die het ongedocumenteerden onmogelijk maakt ooit nog een verblijfsvergunning te krijgen fel bekritiseerd omdat het hen nog verder in de marge drukt en zij nooit meer de kans krijgen op een legaal bestaan. Voortaan staan regels in de weg bij het legaliseren van mensen, ook als de schrijnendheid of menselijkheid dat vereist. De combinatie van deze wet met strafbaarstelling van illegaal verblijf leidt ertoe dat mensen in het strafrechtelijk circuit blijven ronddraaien, wanneer hun herkomstland hen niet wil terugnemen. Tegengestemd, is aangenomen.

Wet Inburgering - Tineke heeft zich uiterst kritisch uitgelaten over de wijziging van de Wet Inburgering. Dit wanproduct van Rutte I wist het demissionaire kabinet een week voor de verkiezingen nog door te drukken. De wet beëindigt de overheidssteun aan inburgeringsonderwijs en maakt het mogelijk om een verblijfsvergunning in te trekken als een migrant niet binnen drie jaar het inburgeringsexamen heeft behaald. Volgens Tineke legt de regering hiermee de verantwoordelijkheid voor de integratie volledig eenzijdig bij de migrant. Een plicht om te slagen voor de test leidt tot uitsluiting van migranten die, ondanks hun inzet, het vereiste niveau niet kunnen halen. Omdat een dreiging van intrekking van het verblijfsrecht onzekerheid en stress geeft, werkt het wetsvoorstel volgens Tineke juist averechts op de integratie.

INFRASTRUCTUUR, MILIEU EN RUIMTELIJKE ORDENING

Wet Personenvervoer – Marijke bepleitte het schrappen van de verplichting tot aanbesteding van bus, tram en metro, ook in de grote steden. GroenLinks heeft uiteindelijk tegengestemd. Is verworpen.

Wet Aanbestedingsvrijheid OV grote steden – Marijke vindt dat de grote gemeenten de gunning moeten hebben om zelf de GOEDE keuze te kunnen maken om te bepalen aan

welk bedrijf het openbaar vervoer wordt uitbesteed: bus- en tramvervoer, in Amsterdam en Rotterdam komt daar de metro nog bij. Voorgestemd, is aangenomen.

ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Wijziging wet op onderwijstoezicht - Ruurd steunt de gedachte dat de kwaliteit van het onderwijs in eerste instantie door de scholen en professionals moet worden gewaarborgd. Het is wel jammer dat kwaliteit gereduceerd wordt tot leerresultaten, wat geeft een verkeerd signaal geeft aan het veld. Voorgestemd, is aangenomen.

Onderwijswet, '1040-urenwet', over onderwijstijd – Ruurd uitte veel bezwaren tegen dit wetsvoorstel waarin de minister onnodig veel vastlegt en veel onrust in het land heeft veroorzaakt. Het is onduidelijk of deze wet voldoende bijdraagt aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijs, tegengestemd, is aangenomen.

Langstudeerderboete – Ruurd voerde namens de hele commissie en dus namens de Kamer het woord in een kort debat met staatssecretaris Zijlstra van OCW. Door het initiatief van GroenLinks is er voor deeltijdstudenten nu een compensatieregeling getroffen.

Passend Onderwijs - Ruurd heeft een aantal belangrijke toezeggingen afgedwongen, onder meer om ervoor te zorgen dat in het medezeggenschapsorgaan van de samenwerkingsverbanden juist ook ouders van zorgkinderen een plaats krijgen en dat gemonitord wordt of de ondersteuning en indicatiecriteria niet teveel per regio gaat verschillen. Voorgestemd, is aangenomen. **Motie** waarin de regering verzocht wordt te bewerkstelligen dat er voor leerlingen met gedragsproblemen voorzieningen worden getroffen zodat schorsing zoveel mogelijk voorkomen kan worden, is aangenomen.

SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Wijziging Pensioenwet - voorgestemd, is aangenomen. **Motie** over de vertegenwoordiging van de jongere generaties in pensioenfondsbesturen (is aangenomen).

Wet woonlandbeginsel in de sociale zekerheid – op het verzoek van Tineke had de Eerste Kamer advies ingewonnen en dat was duidelijk: invoering betekent voor de meeste onderdelen zeker strijd met het Europees recht en associatierecht. Desondanks stemde een meerderheid van de Kamer vóór de wet. GroenLinks was tegen.

Wet Suwi – Tof maakt zich ernstig zorgen over bezuinigingen in de dienstverlening en vreest dat uiteindelijk de wal het schip zal keren. Hij denkt dat er meer langdurig werklozen zullen zijn en dat meer WW-ers doorstromen naar de Bijstand, als ze daar al recht op hebben. Tegengestemd, is aangenomen.

Verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd - GroenLinks is met dit wetsvoorstel akkoord gegaan, onder voorwaarde van compensatie van de verhoging van het eigen risico van de zorgverzekering en volledige compensatie voor de laagste inkomens. Motie ingediend over een betere overgangsmaatregel voor mensen met alleen AOW en/of een klein aanvullend pensioen dan wel een klein vermogen – deze is na toezegging van de minister ingetrokken.

Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving – Tineke is er niet van overtuigd dat een verhoging van

de sanctie – met als mogelijk gevolg het niet verstrekken van een uitkering- als zodanig een effectieve vorm van fraudebestrijding zal blijken en acht het van cruciaal belang voor onze rechtsstaat dat een sociaal vangnet voor iedereen toegankelijk blijft: liever de pakkans vergroten bij fraude, waarbij het strafrecht zijn werk kan doen, dan het risico nemen dat mensen onder ons bestaansminimum zakken. Tegengestemd (met stemverklaring), is aangenomen.

Huisbezoek voor rechtmatigheid uitkering (regeling sociale zekerheid ivm leefsituatie) - GroenLinks vindt de dwang om huisbezoek toe te staan een vergaand middel, dat bij een verkeerd gebruik strijd kan opleveren met het recht op bescherming van de persoonlijke levenssfeer. In reactie op de kritiek zegde de minister toe om in lagere regelgeving waarborgen vast te leggen, die ervoor zorgen dat het middel alleen wordt ingezet als allerlaatste middel om een vermoeden van onjuiste gegevens te verifiëren, en als de persoon in kwestie de kans heeft gehad om op andere wijze gegevens te leveren. De fractie stemde hierop voor met stemverklaring waarin het aankondigde het gebruik van het dwangmiddel nauwgezet te volgen.

Wet aanpassing uitkeringsduur Appa (wachtgeld politici) – voorgestemd, is aangenomen.

Wet beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters – Marijke kan zich niet in dit wetsvoorstel vinden omdat het mensen met een tijdelijk contract die ziek worden, heel hard pakt en het nog moeilijker maakt om weer aan het werk te komen - het UWV helpt deze mensen niet (meer) om aan het werk te komen. Tegengestemd. Met steun van de PvdA, die tot kort voor het plenaire debat zeer kritisch was en in de Tweede Kamer tegenstemde maar nu met de VVD in het kabinet zit, is dit wetsvoorstel helaas toch aangenomen.

Einde export kinderbijslag – Tineke zette zich in om dit wetsvoorstel van tafel te krijgen, omdat het voorstel ouders wier kinderen in het buitenland wonen, ten onrechte benadeelt. Volgens Tineke is het voorstel in strijd met onze Europese en internationale verplichtingen. Praktisch de hele senaat ontving deze erfenis uit het gedoogakkoord van Rutte I zeer kritisch. Uit angst dat het voorstel zou sneuvelen besloot Minister Asscher om de Raad van State te vragen of stopzetting van de export wel in overeenstemming is met het internationale en Europese recht. Is aangehouden, in afwachting van dit advies.

VEILIGHEID EN JUSTITIE

Herziening Grondwet – in reactie op het advies van de Staatscommissie Grondwet heeft het kabinet aangegeven niets te zien in het meer bij de tijd brengen van de Grondwet. In het debat hierover Margreet aangegeven dat zij de afwijzende houding van de regering betreurt. GroenLinks ziet de Grondwet als een belangrijk document, en vindt het belangrijk dat de rechtsbeginselen van onze staatsinrichting en de belangrijkste grondrechten hierin zijn opgenomen.

De toekomst Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) en (de toetreding van de EU tot) het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens (EVRM)

Tineke trok ten strijde tegen het pleidooi van Rutte I om de bevoegdheid van het Mensenrechtenhof in te perken. Tineke hield de regering voor dat ze hiermee mensenrechten-

verdedigers in de dubieuze landen van de Raad van Europa in de kou liet staan. De Senaat riep de regering op om haar lobby te staken en het gezag van het Hof te versterken. Alleen de PVV stemde tegen. Na dit brede verzet heeft het kabinet zijn toon aanzienlijk gematigd en zijn inzet aangepast.

Politiewet 2012 - in juli was een nipte meerderheid van de Eerste Kamer morrend akkoord gegaan met deze wet (GroenLinks heeft tegengestemd), omdat een grote meerderheid wel vond dat de democratische inbedding van de politie tekort schoot, en de nationale korpschef te zelfstandig zou kunnen opereren. Onder de toezegging die tekortkomingen te repareren, ging de Kamer akkoord. Tineke vond het onverantwoord voor het wetsvoorstel te stemmen zonder de noodzakelijke wijzigingen. GroenLinks stemde daarom tegen. Op de valreep van de invoering van de politiewet op 1 januari 2013, is de reparatiewet aangenomen. Daarmee krijgen we een nationale politie waar de sturing en de mogelijkheid verantwoording af te leggen door burgemeesters én minister beter is gewaarborgd. Voorgestemd, is aangenomen.

Wet herziening Gerechtelijke kaart - Margreet, gaat om herziening van de gerechtelijke indeling van het Europese deel van Nederland. Het aantal arrondissementen en ressorten worden verminderd. Voorgestemd, is aangenomen.

Wet regulering prostitutie – grote bezwaren: de registratie schendt de privacy van sekswerkers. Bovendien draagt de verplichte registratie op geen enkele manier bij aan het tegengaan van misstanden, nu het al dan niet geregistreerd zijn niets zegt over het al dan niet vrijwillig werken. Tegengestemd, is aangehouden.

Vervolgingsverjaring – Margreet lichtte het standpunt tegen te stemmen van GroenLinks toe, er niet van overtuigd zijnde dat er ook maar iemand geholpen is met de verruiming van het verjaringstermijn. Tegengestemd, is aangenomen.

Wet aanpassing bestuursprocesrecht - Margreet vraagt zich af of burgers nog wel hun recht kunnen halen als ze van doen krijgen met de overheid. Tegengestemd, is aangenomen.

VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Wijziging Drank- en Horecawet – Ruard drong er bij de regering op aan vooral ook aandacht te besteden aan preventie. Met algemene stemmen aangenomen. Motie ingediend inzake het ontwikkelen van een samenhangend en doelgroepgericht preventiebeleid alcoholgebruik minderjarigen, is tijdens de behandeling ingetrokken.

Wijziging Zorgverzekeringswet – Tof ondersteunt de verzachting van de eigen bijdrage geestelijke gezondheidszorg en de verhoging van het verplichte eigen risico voor de zorgverzekering. Voorgestemd, is na hoofdelijke stemming aangenomen.

ANDERE ACTIVITEITEN

- Tineke heeft Tof van september tot en met december 2012 gedurende zijn ziekte en herstel als fractievoorzitter vervangen.
- Tof was voorzitter van de kandidatencommissie voor de Tweede-Kamerverkiezingen.
- Tof was op 12 september aanwezig bij de oratie en aanvaarding van haar benoeming tot hoogleraar Advocatuur aan de Universiteit van Amsterdam van

oud-GroenLinks-senator Britta Böhrer.

- Tineke was lid van de programmacommissie voor de Tweede Kamerverkiezingen.
- Tineke onderzocht voor de Raad van Europa de behandeling van bootvluchtelingen op de Middellandse Zee. Haar onderzoek spitst zich toe op een zeer tragisch incident, waarbij 63 vluchtelingen op een stuurloos dobberende boot van honger en uitdroging omkwamen, terwijl Italiaanse en andere Europese autoriteiten en de NAVO op de hoogte waren. Op 30 maart was Tineke bij Pauw en Witteman om haar rapport toe te lichten.
- Marijke ontving samen met andere Eerste-Kamerleden de gedeputeerden en statenleden (waaronder vele GroenLinksers) van de provincies Noord-Brabant en Limburg. Marijke ontving in september Zuid-Hollandse leden van GroenLinks. Zij spraken over de Eerste Kamer en de toekomst van GroenLinks.
- Op 25 september waren GroenLinksers uit de Amsterdamse stadsdelen en Rotterdamse deelgemeenten te gast bij de GroenLinks fractie. Zij spraken met Margreet de Boer over het wetsvoorstel waarin de bevoegdheid deelgemeenten in te stellen wordt afgeschaft. Het gesprek ging vooral over de vraag welke argumenten het best ingezet kunnen worden in het debat in de Eerste Kamer. De conclusie was dat de focus vooral zou moeten liggen op het punt van de gemeentelijke autonomie, en de wel zeer magere motivering van het wetsvoorstel.
- Deelname aan 'Stappen voor Natuur': Marijke in Amsterdam, Margreet in Noordwijk en Tof in het Joamerdal. Twee keer (maart, september) kwam een groep Zin-in-GroenLinksers op bezoek: gezamenlijke fractievergadering, gesprek over speerpunten, gelegenheid tot vragen stellen, bijwonen plenaire vergadering.
- In september ontvangst nieuwe leden van GroenLinks Zuid-Holland.
- In november nam Margreet deel aan een verkiezingswaarnemingsmissie naar Sierra Leone.
- In mei ontvangst delegatie van de Rechtbank Den Bosch (tegenbezoek).

CONGRESVERANTWOORDING EURODELEGATIE

De Europese Unie verkeert nog steeds in de greep van de eurocrisis. Het gevaar dat de muntunie uiteenvalt is minder acuut geworden, maar de crisis kan elk moment weer opblazen. Bezuinigingsdrift en zelfgenoegzaamheid vormen de grootste bedreigingen.

Dat de wurgende rentes op de staatsschulden van Griekenland, Portugal, Ierland, Spanje en Italië gedaald zijn, is in de eerste plaats te danken aan de Europese Centrale Bank. Bankpresident Draghi zorgde in juli 2012 voor een keerpunt in de crisis. Hij verklaarde dat de ECB alles zou doen om de euro te redden. In september kondigde hij een programma aan om staatsobligaties van noodlijdende eurolanden op te kopen, in aanvulling op het ontoereikende noodfonds. Speculanten verloren de lust om te gokken op de ontrafeling van de eurozone.

De verbeterde vooruitzichten voor de euro zijn ook te danken aan de mensen in de crisislanden. Zij hebben harde, deels asociale bezuinigingen en pijnlijke hervormingen geaccepteerd, waardoor hun landen aan concurrentiekracht hebben gewonnen. Maar de sociale en politieke stabiliteit staat zwaar onder druk. Zie de opmars de extreemrechtse Gouden Dageraad in Griekenland, en van de populistische brokkenmaker Berlusconi in Italië.

De vooruitgang in 2012 is pas in de laatste plaats de verdienste van Europese regeringsleiders. Zij kunnen een euronoodfonds en een begin van een bankenunie op hun conto schrijven. Halve maatregelen die net voldoende waren om de ECB te bewegen tot het in stelling brengen van haar bluskanon. De Europese regeringen waren ook zo wijs om te stoppen met speculaties over een euro-exit van Griekenland en het land een breekbaar reddingslijntje toe te werpen. (Alleen de Nederlandse regering pleit nog voor een exit-optie. Stoerheid wint het hier van verantwoordelijkheidsbesef. Wie de twijfels aan de onomkeerbaarheid van de euro aanwakkert, drijft de rente voor alle zwakkere eurolanden op en jaagt de investeerders weg die deze landen zo hard nodig hebben.)

De Europese Commissie en de Europese Raad van regeringsleiders houden, onder druk van Berlijn en Den Haag, helaas vast aan een rigide bezuinigingsbeleid. Zelfs een bescheiden versoepeling van de 3%-norm om overheidsinvesteringen aan te moedigen, voorgesteld door Raadsvoorzitter Van Rompuy, werd op de laatste eurotop van 2012 getorpedeerd door Merkel én Rutte (met de zegen van de PvdA). De schuld voor het kapotbezuinigen van onze economie ligt echt niet alleen in Brussel...

Intussen is de eurozone weer afgegleden in een recessie. Wanneer de economie krimpt neemt de relatieve staatsschuld toe, wordt bezuinigen een gebed-zonder-end en krijgen banken te kampen met steeds meer wanbetalers. Eén onverwachte downgrade van een land door een kredietbeoordelaar, één omvallende bank en de crisis kan weer helemaal terug zijn van nooit weggeweest.

Politieke zelfgenoegzaamheid is een tweede bedreiging. De regeringsleiders waren eind december zo voldaan over hun akkoord over Europees banktoezicht, dat zij beslissingen over de voltooiing van de bankenunie maar op de lange baan schoven. Er is veel meer nodig dan een krachtige toezichthouder om de vicieuze cirkel van zwakke banken en zwakke staatsfinanciën te doorbreken. Zoals een Europees fonds voor de garantie van spaartegoeden en het ontmantelen van probleembanken, te vullen door de banken zelf. Nederland, met zijn opgeblazen bankensector en zijn leeglopende vastgoedzeepbel, heeft daar veel belang bij. Pas als de financiële wereld haar eigen schokdempers financiert, hoeven belastingbetalers niet meer op te draaien voor de fouten van bankiers.

DEMOCRATISERINGSOFFENSIEF

De regeringsleiders laten ook na de weg naar een betere Unie uit te stippelen. De voorzichtige toekomstplannen van Van Rompuy schoten zij goeddeels af. Een herziening van de Europese verdragen durven ze al helemaal niet aan. Terwijl zo'n verdragsherziening echt nodig is om de Europese burgers weer greep te geven op hun toekomst. Wie de euro wil behouden en haar ontwerpfouten wil herstellen, ontkomt er niet aan Brussel meer zeggenschap te geven over het economisch beleid. Maar daartegenover hoort meer zeggenschap van burgers over Brussel te staan. Zelfs het Europees Parlement staat nu buitenspel bij de steeds dwingender aanbevelingen die de Europese Commissie en de ministers van Financiën richten tot de nationale regeringen. Samen met Europese Groenen maakt GroenLinks zich dan ook sterk voor een democratiseringsoffensief. Voor een Conventie, waarin Europese en nationale parlementariërs in het openbaar een nieuw verdrag ontwerpen met betere spelregels. Voor een referendum, liefst Europawijd, over dit nieuwe verdrag.

Een visie op de plaats van Europa in de wereldeconomie ontbreekt ook bij onze leiders. Zie de gang van zaken bij de onderhandelingen over de meerjarenbegroting van de EU: juist in de Commissieplannen voor onderzoek en innovatie werd door de regeringsleiders fors het mes gezet. Van het 'Groeipact' dat de Franse president Hollande bij zijn debuut in de Europese Raad afdwong horen we weinig meer. De Europese CO2-emissiehandel, de hoeksteen van ons klimaatbeleid, ligt op apegapen. Het gevolg is dat de EU zijn koppositie bij de productie van groene technologie is kwijtgeraakt aan China, volgens de cleantech-ranglijst van het Wereldnatuurfonds.

In milieubeleid is de EU nog koploper. Zij heeft tal van instrumenten om vervuiling terug te dringen en groene innovatie te bevorderen. Maar ook die liggen onder vuur, net als de sociale minimumnormen die we in Europa hebben

afgesproken. Geïnspireerd door de Britse premier Cameron wil ook het kabinet-Rutte ten strijde trekken tegen 'overbodige' Europese regels. Het laat zich raden wat uiteindelijk het mikpunt wordt: niet de interne markt, maar het Europa van mens en milieu. De PvdA zet al vraagtekens bij 'sommige milieuregels' en de Europese minimumnormen voor de duur van het zwangerschapsverlof, om de VVD maar ter wille te zijn.

De rechtse krachten in Nederland en Europa tonen zich hier van hun meest brutale kant. Eerst veroorzaakt de door rechts geleide deregulering van de financiële sector een crisis zonder weerga. Vervolgens slagen merendeels rechtse regeringen in Europa er niet in de crisis voortvarend aan te pakken, waardoor veel burgers zich afkeren van de EU. De groeiende eurosceptis wordt tenslotte door rechts aangegrepen om een nieuwe dereguleringsoperatie te bepleiten, ditmaal ten koste van groene en sociale wetgeving. Je moet maar durven.

GroenLinks duikt niet weg voor de vraag wat we wel/niet op Europees niveau moeten regelen. We durven de strijd met Cameron wel aan in een Conventie over verdragswijziging. Maar zowel het overwinnen van de eurocrisis als de idealen van GroenLinks vragen om een sterker Europa, met een steviger democratisch fundament.

GROENLINKS OP SLEUTELPOSITIES

Veel van onze werkzaamheden in het Europees Parlement staan in het teken van de aanpak van de eurocrisis. Marije Cornelissen heeft in de commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid de toon gezet met een kritisch rapport over de wijze waarop de Europese Commissie het sociaaleconomisch beleid van de eurolanden probeert te sturen. Vorig jaar schaarde een meerderheid van het parlement zich achter haar voorstel om meer te investeren in arbeidsparticipatie en armoedebestrijding. Dit jaar lukte het haar zelfs om een meerderheid te krijgen voor een oproep om de 3%-norm flexibel te hanteren, zoals het Stabiliteitspact toelaat in tijden van economische neergang. Dat zou ruimte moeten bieden voor investeringen in banen, vooral voor jongeren. Helaas werd dit heldere signaal verstoord doordat het parlement óók een resolutie aannam met een tegengestelde boodschap.

Bas Eickhout is lid geworden van de commissie Economische en Monetaire Zaken om zich sterker met de crisisaanpak te kunnen bemoeien. Deze commissie buigt zich met name over nieuwe regels voor de financiële sector, van de geplande heffing op financiële transacties tot de bankenunie. Taaie kost, maar de Groene fractie beschikt over een zeer deskundig team dat gezag heeft in het parlement. Tegelijk strijdt Bas in de commissie Milieu tegen die andere crisis, de klimaatcrisis. Zo knokt hij voor reparatie van de emissiehandel, opdat CO₂-uitstoot weer een prijs krijgt. Een duidelijke keuze voor een schone economie is de snelste weg uit de eurocrisis. De bedrijven die nu nog aarzelen krijgen dan meer zekerheid dat groene investeringen lonen.

Europa kan alleen terugkomen op het wereldtoneel als zij

haar openheid, tolerantie en verantwoordelijkheidsbesef voor ontwikkelingslanden behoudt. Deze progressieve waarden, vastgelegd in het Verdrag van Lissabon, staan onder druk in crisistijd. Als coördinator van de Groenen in de commissie Burgerlijke Vrijheden en als lid van de commissie Ontwikkelingssamenwerking staat Judith Sargentini op de barricade voor een humaan asiel- en migratiebeleid, een vrij internet en eerlijke handel. Het grootste wapenfeit van het Europees Parlement in 2012, de verwerping van het antipiraterijverdrag ACTA, staat mede op haar naam. Judith en andere Groenen leidden de strijd tegen dit internationale verdrag, dat de privacy van internetters zou hebben ondermijnd. Privacy op het net is niet alleen een grondrecht, maar biedt ook een concurrentievoordeel in de strijd om de digitale diensten van de toekomst tussen de VS en Europa.

De grootste overwinning van 2013 heeft de Groene fractie mogelijk in februari al geboekt. Na tientallen jaren van vergeefse strijd wisten we het Europees Parlement te overtuigen van de keuze voor duurzame visvangst. Geen overbevissing meer. Wetenschappelijk verantwoorde quota, die ervoor zorgen dat de visstand in 2020 hersteld is. Bijvangst mag niet meer overboord. Als het parlement dit weet door te zetten in de onderhandelingen met de Raad van Ministers, ziet de toekomst er voor de vissers een stuk beter uit. En voor de vissers, want die zijn het meest gebaat bij een overvloed aan vis in de zee.

EU-UITBREIDING

Ook in tijden van crisis moet de Europese Unie haar beloften aan kandidaat-lidstaten nakomen. We zouden roekeloos omspringen met hun én onze veiligheid als we de landen van de Westelijke Balkan de rug toekeerden, alleen omdat we andere sores aan ons hoofd hebben. Na meer dan tien jaar hervormen treedt Kroatië naar verwachting op 1 juli 2013 toe tot de EU. Het land heeft zichtbare vooruitgang geboekt. Bijvoorbeeld bij de bescherming van mensenrechten. In 2011 liep Marije mee in de Gay Pride van de stad Split. Zij en andere deelnemers werden belaagd door duizenden tegendemonstranten. In 2012 liep Marije weer mee in Split en verliep de Pride zonder incidenten. Vijf Kroatische ministers liepen mee in de optocht.

Met een kritische blik volgt Marije de voortgang van Servië en de andere landen op de Westelijke Balkan. Dankzij de uitlevering van Mladi en een wat betere verstandhouding met de afgescheiden provincie Kosovo, werd Servië in maart 2012 door de Europese regeringsleiders bestempeld tot kandidaat-lidstaat. De regering in Belgrado zal verder moeten werken aan een duurzame oplossing van het conflict met Kosovo. Daarnaast heeft zij nog een belangrijke kluit aan het opbouwen van een democratische rechtsorde, met name om gewelddadige groepen onder controle te krijgen.

De kandidaat-lidstaten krijgen steun van de EU om hun economie, democratie en rechtsstaat te versterken. De voorwaarden daarbij worden dit jaar opnieuw vastgesteld door het Europees Parlement en de Raad. Het parlement legt dankzij Marije de nadruk op duurzame ontwikkeling en verlangt een

grote rol voor sociale partners en andere maatschappelijke organisaties.

In maart 2012 veroordeelde het Europarlement het Polenmeldpunt van de PVV én de weigering van premier Rutte om afstand te nemen van dit stigmatiserende initiatief. Marije constateerde dat de ergernis over de houding van Rutte niet uit de lucht kwam vallen. Het beleid van de Nederlandse regering - zoals het weren van Roemeense en Bulgaarse werknemers en het beperken van sociale rechten van EU-burgers - doet al langer de wenkbrauwen fronsen in Europa. Twee weken na het Europarlement veroordeelde ook de Tweede Kamer het meldpunt.

AFRIKA EN HET MIDDEN-OOSTEN

Na de Arabische Lente besloot de EU haar 'nabuschapsbeleid' over een andere boeg te gooien. Geen steun meer aan dictators. Democratische vooruitgang wordt voortaan beloond met extra hulp en handelsakkoorden. Maar de landen die hun dictators verjoegen worden natuurlijk niet in één dag modeldemocratieën. Dat zien we in Egypte. De Moslimbroeder Morsi is democratisch verkozen tot president, maar staat op voet van oorlog met het door het Mubarak-aanhangers bemande Hooggerechtshof en de seculiere oppositie. Namens GroenLinks volgt Judith de ontwikkelingen constructief én kritisch. In Cairo sprak zij tweemaal met Morsi. Europa heeft voor Egypte een fors hulppakket klaargezet. Die hulp is hard nodig om de bevolking economisch perspectief te bieden, maar kan niet onvoorwaardelijk zijn. De EU moet haar steun gebruiken als hefboom om de partijen in Egypte te bewegen tot respect voor democratische omgangsnormen en mensenrechten.

Anders dan in Libië, valt te betwijfelen of een militaire interventie een einde kan maken aan de bloedige burgeroorlog in Syrië. De internationale diplomatie slaagt er ook nog niet in om dictator Assad weg te krijgen of de oppositie op een geloofwaardige wijze te verenigen. Dat vervult ons met een naar gevoel van machteloosheid. Het minste wat de EU kan doen is de vluchtelingen bijstaan. Judith reist in februari naar Jordanië om kampen met gevluchte Syriërs te bezoeken. In welke omstandigheden leven zij? Wordt het geen tijd dat de EU een deel van de vluchtelingenlast van Syrië's buurlanden overneemt door haar mechanisme voor tijdelijke bescherming te activeren? Dat is er juist voor dit soort noodsituaties.

Het Europarlement stemde najaar 2012 voor intensivering van de handelsbetrekkingen met Israël. GroenLinks stemde tegen de overeenkomst, die Israël totaal niet verdiend heeft gezien de voortgaande nederzettingenpolitiek, de Muur op Palestijns grondgebied, de blokkade van de Gazastrook en andere schendingen van de rechten van de Palestijnen.

In 2012 wist Judith een meerderheid van de commissie Ontwikkelingssamenwerking van het parlement te mobiliseren tegen een vrijhandelsverdrag tussen de EU en Madagaskar, Mauritius, de Seychellen en Zimbabwe. Met deze zogenaamde Economische Partnerschapsovereenkomst (EPA), die zij met het mes op de borst getekend hebben, schieten de betrokken

ontwikkelingslanden niets op. De wederzijdse openstelling van de markten dient alleen een Europees belang. Een land als Madagaskar kan al vrijelijk goederen exporteren naar de EU, zonder importheffingen. Door de EPA wordt het beroofd van de mogelijkheid om zijn markt te beschermen tegen goedkope goederen uit Europa, waarmee binnenlandse producenten niet kunnen concurreren. Helaas volgde de meerderheid van het Europarlement het advies van de commissie Ontwikkelingssamenwerking niet. De EPA werd in januari 2013 goedgekeurd.

KLIMAAT

Het aanpakken van de klimaatcrisis is nog steeds topprioriteit voor GroenLinks. Groene investeringen - bijvoorbeeld in wind op zee of energiezuinige woningen - leveren banen op, kunnen Europa opnieuw voorloper maken in de strijd tegen klimaatverandering en maken ons minder afhankelijk van geïmporteerde energie.

Het afgelopen jaar heeft de Europese Commissie, op instigatie van Bas, korte- en langetermijnoplossingen gepresenteerd voor het niet-functionerende Europese CO₂-emissiehandelssysteem (ETS). Doel is om vervuilers te laten betalen voor hun uitstoot, want het huidige prijskaartje aan CO₂-uitstoot is veel te laag om bedrijven te stimuleren in klimaatvriendelijke technieken te investeren. De oplossingen worden het komende jaar door het Europarlement behandeld. Dat wordt een uiterst spannende strijd, want rechts verzet zich tegen het verminderen van CO₂-uitstootrechten voor de industrie.

Bas is door het parlement ook benoemd tot rapporteur voor F-gassen. Deze fluorhoudende gassen, die gebruikt worden in airconditioning, koelkasten en andere koelsystemen, dragen vooral op de korte termijn bij aan klimaatverandering. Bas is als rapporteur verantwoordelijk voor de nieuwe Europese wetgeving. Hij zal voorstellen doen om deze broeikasgassen uit te bannen en te vervangen door schonere koelstoffen.

In december werden de onderhandelingen over Europese wetgeving over het rapporteren van klimaatuitstoot afgerond. Bas leidde de onderhandelingen en dwong namens het Europarlement jaarlijkse rapportages over klimaat hulp aan ontwikkelingslanden af. Transparantie over klimaat hulp is nodig om op de mondiale klimaattoppen het vertrouwen van de armste landen te winnen. De rapportageplicht is pijnlijk voor de Nederlandse VVD-PvdA-coalitie, want die haalt de klimaat hulp uit het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Een sigaar uit eigen doos dus voor de arme landen die het hardst getroffen worden door klimaatverandering.

LANDBOUW EN DIERENWELZIJN

Met de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in 2009 kreeg het Europarlement medebeslissingsrecht over de hoofdlijnen van het landbouw- en visserijbeleid. De visserijcommissie van het parlement blijkt die nieuwe verantwoordelijkheid te kunnen dragen: zij heeft bijgedragen aan de historische keuze van het parlement voor duurzame visserij, die we hierboven beschreven. De landbouwcommissie neemt haar verantwoordelijkheid voor duurzaam voedsel helaas niet. Tot ergernis van Bas, die er lid van is, wordt deze

commissie nog altijd gedomineerd door parlementariërs die zich opstellen als verlengstuk van conservatieve boerenlobby's. Dat bleek tijdens de stemming over de hervorming van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid, afgelopen januari. De vergroeningsvoorstellen van de Europese Commissie werden fors afgezwakt, met de smoes dat het stellen van voorwaarden aan subsidies voor boeren tot teveel bureaucratie ('greentaping') zou leiden. Ook aan de exportsubsidies, die zo schadelijk zijn voor ontwikkelingslanden, wilde de meerderheid van de commissie niet definitief een einde maken.

GroenLinks heeft geprobeerd een debat op gang te brengen binnen de verschillende fracties, in de hoop dat sociaaldemocraten (zoals de PvdA) en liberalen (zoals D66) in opstand zouden komen tegen de conservatieve lijn van hun fractiegenoten in de landbouwcommissie. Daardoor is voor het eerst in jaren een debat over landbouw gevoerd in de sociaaldemocratische fractie. Hopelijk kan dat nog leiden tot verbeteringen wanneer het tot een plenaire stemming komt. Maar ook de Raad van Ministers is bezig de vergroening uit te kleden. De kans is klein dat de Europese landbouw de komende jaren duurzamer wordt en dat de bodemkwaliteit en biodiversiteit verbeteren.

Ook in de strijd tegen dierenleed is nog een lange weg te gaan. Het voorstel van Bas om veetransporten tot maximaal acht uur te beperken redde het helaas niet. Hij kreeg wel steun voor zijn voorstel om informatie over dierenwelzijn toe te voegen aan de etiketten van vleesproducten in de winkel.

Met onze campagne Baas op eigen Bord laten we zien dat eten politiek is. Maar ook lekker en gezellig natuurlijk. In 2013 gaan we ermee door.

DIGITALE VRIJHEID

Met de verwerping van ACTA (zie boven) is de strijd voor privacy nog niet gestreden. Ook 2013 belooft een heftige confrontatie. Het Europees Parlement buigt zich over twee wetsvoorstellen tot modernisering van de bescherming van persoonsgegevens. Die bevatten tal van twistpunten, zoals de voorwaarden waaronder bedrijven advertentieprofielen van internetgebruikers mogen opstellen (door middel van bijvoorbeeld cookies) of direct marketing mogen bedrijven. Maar ook een meldplicht voor datalekken en boetes voor bedrijven die gegevens van Europese burgers doorgeven aan de Amerikaanse justitie en veiligheidsdiensten. De Groene fractie levert de rapporteur, Jan Albrecht. Hij wil de Commissievoorstellen aanscherpen – onder het motto *Deine Daten gehören Dir* – maar zal moeten opboksen tegen forse lobby's vanuit het bedrijfsleven en nationale overheden.

In de commissie Burgerlijke Vrijheden spant Judith zich in om de voorstellen van Albrecht te verdedigen of zelfs te verbeteren. Tegelijkertijd schrijft zij een rapport over de strategie van Eurocommissaris Kroes voor de cloud. Het leveren van data-opslag, software en andere diensten via internet is een snelgroeïende business, waarvan het succes echter ondermijnd dreigt te worden door groeiende

twijfels over veiligheid en privacy, onder meer vanwege de Amerikaanse datagraaierij. Judith werkt aan voorstellen voor een veilige Europese cloud.

Van een vrij internet is alleen sprake als gebruikers toegang hebben tot het hele internet. Internetproviders mogen de toegang tot bepaalde informatie of diensten niet blokkeren of afknijpen, bijvoorbeeld uit commerciële overwegingen. Dat is in strijd met het beginsel van netneutraliteit. Op initiatief van GroenLinks in de Tweede Kamer is netneutraliteit verplicht gesteld in de Nederlandse Telecomwet. De EU is nog niet zover. Judith heeft eurocommissaris Kroes (Digitale Agenda) meerdere keren opgeroepen om netneutraliteit te omarmen, maar zij ontpopt zich tot een geharnast tegenstander. Kroes heeft een gewillig oor voor de Europese telecombedrijven, die een concurrent als Skype willen kunnen blokkeren en bedrijven als Google willen laten betalen voor de doorgifte van data. Daarmee koerst Kroes af op een confrontatie met het Europees Parlement. Dat heeft zich, op voorstel van de Groenen, duidelijk uitgesproken voor wettelijk vastgelegde netneutraliteit, net als in Nederland.

Op initiatief van Judith keerde het Europees Parlement zich tegen grotere controle van de Internationale Telecommunicatie-Unie (ITU) over het internet. Landen als China en Rusland willen via deze VN-organisatie meer greep krijgen op het internet. Censuur ligt dan om de hoek. GroenLinks geeft de voorkeur aan het huidige multi-stakeholdermodel van internetbestuur, met zeggenschap van onderop. China, Rusland en anderen slaagden er in december inderdaad in om een wijziging van de internationale telecommunicatieregels door te drukken, maar de landen van de EU (en de VS) besloten om zich hier niet bij aan te sluiten. Dat zou het Europees Parlement ook niet hebben geaccepteerd.

GELIJKHEID MANNEN EN VROUWEN

Een betere genderbalans in de top van het bedrijfsleven is een hot issue geworden, dankzij Marije. In 2011 kreeg zij een meerderheid van het parlement achter haar oproep aan de Europese Commissie om wetgeving voor te stellen met bindende streefcijfers voor vrouwen in de Raden van Bestuur van grote bedrijven. De Groene fractie zette met een campagne druk op de Commissie om snel met een voorstel te komen. Na een hevige interne strijd kon Eurocommissaris Reding uiteindelijk gehoor geven aan deze oproep. In oktober presenteerde zij een voorstel waarin beursgenoteerde bedrijven bij nieuwe topbenoemingen in geval van gelijke geschiktheid de voorkeur moeten geven aan een vrouw, totdat zij 40% vrouwen in hun Raden van Toezicht hebben.

Een poging van de Tweede Kamer (uitgezonderd GroenLinks) om het voorstel te torpederen met een 'gele kaart' liep stuk op een gebrek aan bondgenoten onder andere parlementen. Dus zullen dit jaar de Raad van Ministers en het Europees Parlement zich buigen over het wetsvoorstel. In samenwerking met welwillende nationale parlementen zet de Groene fractie zich in voor een spoedige goedkeuring van het voorstel, liefst aangescherpt als dat haalbaar is. Marije zal blijven benadrukken dat de tergend langzame opmars van vrouwen

in de top van het Europese bedrijfsleven (14% op dit moment) echt een impuls verdient. Bedrijven hebben daar zelf baat bij.

TOT SLOT

In januari 2012 werd Judith door PerspectieF, de jongerenorganisatie van de ChristenUnie, uitgeroepen tot 'Engel van het Jaar', vanwege haar inzet voor eerlijke handel.

Bas is naar plaats 5 gestegen in de 'Duurzame 100' die Trouw in oktober publiceerde. Hij is daarmee de hoogstgeplaatste politicus.

Judith heeft in december haar taken als delegatieleider overgedragen aan Bas.

We doen uitgebreid verslag van onze werkzaamheden op onze website: <http://europa.groenlinks.nl> En we zijn bijna van uur tot uur te volgen via Twitter.

Bas Eickhout, Judith Sargentini en Marije Cornelissen, 7 februari 2013

VOORDRACHT SELECTIECOMMISSIE EGP-DELEGATIE 2013-2016

INLEIDING

Formeel dient het congres in 2013 nieuwe gedelegeerden te kiezen voor de EGP-councils en EGP-congressen. Gezien de belasting voor deze functies (aanwezigheid bij councils en congressen in het buitenland) en de eisen van de EGP aan de gender-balance (minimaal 50% vrouwelijke delegatieleden) heeft het vorige partijbestuur besloten om voortaan 8 in plaats van 5 gedelegeerden te kiezen op het congres. Op die manier is het beter te regelen dat GroenLinks voldoende vertegenwoordigd is, iets dat nu af en toe in de knel komt.

PROCEDURE

De opdracht aan de Selectiecommissie

De werving en selectie van gedelegeerden is formeel een taak van de kandidatencommissie Partijbestuur (KCPB). Nu deze commissie in een zeer korte termijn is samengesteld en verantwoordelijk is voor de werving en selectie van kandidaten voor een compleet nieuw partijbestuur is op voordracht van het interim-Partijbestuur door de Toezichtraad op 21 december 2012 besloten om naast de ingestelde KCPB een EGP-selectiecommissie te benoemen om middels een korte selectieprocedure in de richting van het Congres van 3 maart 2013 met een voordracht voor een nieuwe EGP-delegatie te komen.

Samenstelling van de selectiecommissie

De commissie, op 21 december 2012 aangesteld door de Toezichtraad, wordt gevormd door Gert-Jan Krabbendam (lid interim-Partijbestuur), Toine van de Ven (voormalig internationaal secretaris van het PB), Remco Kaijen (voorzitter Europawerkgroep) en Jos van Dijk (voormalig gedelegeerde GroenLinks naar de EGP)

Functieprofiel van EGP-delegatieleden

Kennis van de landelijke en Europese standpunten van de partij is onontbeerlijk. Van delegatieleden wordt een actieve bijdrage aan de ontwikkeling van de EGP verwacht. Om de taak als delegatielid goed te kunnen uitvoeren beschikt de kandidaat over:

1. voldoende tijd voor de besprekingen van de delegatie (circa 6-8 vergaderingen p.j.);
2. voldoende tijd om de councils en congressen bij te wonen (2 x minimaal 3 dagen p.j.);
3. de kennis om zich mondeling en schriftelijk in het Engels uit te drukken. Verdere ruime talenkennis is een pré;
4. brede interesse in politieke en maatschappelijke vraagstukken;

5. de bereidheid veel te investeren in contacten met (kader) leden en sympathisanten en in eigen netwerken binnen en buiten de partij; ervaring met internationale onderhandelings-processen is een pré;

Werving

De selectiecommissie heeft oproepen geplaatst op de landelijke website van GroenLinks en in de GL-nieuwsbrief. De werving leverde, wellicht in verband met de kerstvakantie, in eerste instantie een lage en weinig pluriforme respons op. De commissie heeft vervolgens besloten om een herhaalde oproep te plaatsen. In totaal heeft dit geleid tot een ruime respons van 22 geïnteresseerden. Drie personen hebben het gelaten bij het opvragen van informatie. Uiteindelijk heeft de selectiecommissie uit 19 brieven een voordracht kunnen samenstellen.

De selectieprocedure

De selectiecommissie heeft iedere kandidaat beoordeeld naar de kwaliteiten en competenties die nodig zijn om als lid van de EGP-delegatie te kunnen functioneren. Het gepubliceerde functieprofiel was hierbij de leidraad.

De leden van de selectiecommissie hebben afzonderlijk van elkaar de 19 brieven gelezen en de kandidaten aan de hand daarvan middels een scoreformulier beoordeeld. Deze individuele beoordelingen zijn vervolgens samengevoegd. Op grond van dit totaaloverzicht heeft de commissie geconstateerd dat een drietal kandidaten zeer geschikt zijn voor de Council-delegatie, gelet op de gestelde functie-eisen en in het bijzonder ook gelet op talenkennis, ervaring met internationale onderhandelingen en kennis van het GroenLinkse netwerk. Daarnaast zijn twee andere kandidaten geschikt bevonden voor de Council-delegatie. Alle vijf hiervoor genoemde kandidaten evenals vijf anderen zijn volgens de commissie geschikt voor de Congres-delegatie. Op basis hiervan is de voordracht geformuleerd.

Alle informatie van en over kandidaten wordt door de selectiecommissie strikt vertrouwelijk behandeld.

VOORDRACHT KANDIDATEN EGP-DELEGATIE

Dit alles heeft tot gevolg dat de commissie tien kandidaten voordraagt die zij allen geschikt acht als delegatielid die afgevaardigd worden naar EGP-congressen. Daarmee zijn dus negen kandidaten niet voordragen als EGP-delegatielid. Niet zo zeer omdat deze kandidaten niet geschikt zouden zijn, maar naar het oordeel van de commissie in mindere mate aan het functieprofiel van een EGP-delegatielid voldeden.

Van deze tien kandidaten draagt de selectiecommissie vijf kandidaten voor als lid van de EGP-council.

Het is aan het congres om uit de vijf voorgedragen kandidaten EGP-council er drie te kiezen en uit de resterende kandidaten te komen tot een EGP-delegatie van totaal acht personen.

De voordracht van de commissie treft u hieronder aan (in alfabetische volgorde, dus niet in volgorde van voorkeur).

KANDIDATEN VOOR DE EGP-COUNCIL-DELEGATIE:

Mirja Cordes, (v) 34 jaar en woont in Den Bosch

Paul van Dam, (m) 27 jaar en woont in Den Haag

Joop van Hezik, (m) 53 jaar en woont in Oisterwijk

Tomek de Ponti, (m) 36 jaar en woont in Wageningen

Mieke van der Vegt, (v) 28 jaar en woont in Utrecht

Joop van Hezik en Tomek de Ponti worden geschikt geacht voor de EGP-council-delegatie; Mirja Cordes, Paul van Dam en Mieke van der Vegt worden zeer geschikt geacht voor de EGP-council-delegatie. Nadere toelichting over deze bevindingen van de kandidatencommissie leest u in de dagkrant.

KANDIDATEN VOOR DE EGP-CONGRESDELEGATIE:

Miguel Heilbron, (m) 30 jaar en woont in Amsterdam

Sjaak Kloppenburg, (m) 61 jaar en woont in Joure

Roelof Lanting, (m) 62 jaar en woont in Meeden

Frank Rijnders, (m) 51 jaar en woont in Den Bosch

Tom van der Wal, (m) 62 jaar en woont in Almere

MEER INFORMATIE IN DE DAGKRANT

De tien kandidaten is gevraagd om, naast de voordrachttekst van de selectiecommissie, zich met een tekst en een foto nog nader te presenteren aan het congres. Deze voordrachtteksten en persoonlijke presentaties treft u in de dagkrant aan.

ADVIES KANDIDATENCOMMISSIE PARTIJBESTUUR 2013

1. INLEIDING

Op het congres van 3 maart 2013 kiest GroenLinks een volledig nieuw partijbestuur, als opvolger van het interimbestuur dat aantrad na het aftreden van het volledige vorige reguliere bestuur op 6 oktober 2012.

Het wervingsproces is op 26 oktober 2012 opgestart met het werven, selecteren en voordragen van kandidaten voor alle bestuursfuncties. Het gaat om de Voorzitter en om de bestuursleden met de portefeuilles Financieel Beleid, Personeel & Organisatie, Publiciteit & Campagnes, Interne Partijontwikkeling, Externe Partijontwikkeling en Internationaal & Europa.

Omdat het vorige bestuur in zijn geheel is afgetreden, moet een nieuwe cyclus op gang komen voor het roulerend aftreden van bestuursleden. De kandidatencommissie doet daarom voorstellen voor zittingstermijnen van twee, drie en vier jaar. Hiermee wordt de continuïteit van bestuur in de toekomst weer gewaarborgd.

Met dit stuk brengt de commissie haar advies aan het congres uit over de kandidaten en legt zij verantwoording af over haar werkwijze.

2. VERANTWOORDING VAN DE KANDIDATENCOMMISSIE

KANDIDATENCOMMISSIE

De kandidatencommissie 'Partijbestuur 2013' is op 20 november 2012 definitief benoemd door de Toezichtraad. De commissie bestaat uit Irona Groeneveld (voorzitter), Frans de Wuffel (vice-voorzitter), Ruud Grondel (vanuit het iPB), Melissa van Herwijnen, Kees Luesink, Leike van Oss, Huri Sahin, Irina Vargas Rivera en Herman Wehkamp. Ondersteuning vanuit het Landelijk Bureau vond plaats door ambtelijk secretaris Ron Zeefat en manager Politiek Personeelsbeleid Liesbeth Tettero.

OPDRACHT AAN DE COMMISSIE

De kandidatencommissie kreeg als taak om het congres

voldoende keuze te bieden aan geschikte en passende kandidaten voor het nieuwe partijbestuur; dit conform de regels vastgelegd in de statuten en het huishoudelijk reglement van de partij. Conform het reglement kreeg de commissie de opdracht om voor iedere functie in principe een meervoudige voordracht te doen aan het congres. De commissie heeft daarbij gewerkt aan de hand van de profielen en de opdracht, zoals opgesteld door het interim-bestuur (op 12 november 2012) en vastgesteld door de toezichtraad (op 20 november 2012). Hierin wordt specifiek aandacht besteed aan de samenstelling van het toekomstige team.

WERVING EN SELECTIE

De werving startte op 26 oktober 2012 via de interne GroenLinks-media en scoutingkanalen, via externe publicatie en via het verspreiden van de profielen. De kandidaatstelling startte op 1 november 2012 via de GroenLinks-website en sollicitanten konden reageren tot en met 18 november 2012.

Voor het voorzitterschap hebben zich 12 sollicitanten gemeld (eventueel in combinatie met andere portefeuilles). Op de andere portefeuilles reageerden in totaal 33 personen. Omdat er in eerste instantie naar verhouding relatief weinig vrouwen reageerden en voor een aantal portefeuilles relatief weinig kandidaten, is actief en in vier gevallen succesvol aanvullend gescout. Helaas heeft de werving niet de culturele diversiteit opgeleverd die de commissie graag gezien had. De commissie geeft diversiteit als belangrijk aandachtspunt mee voor het scoutingbeleid.

Na een eerste selectie op basis van brieven en CV's heeft de commissie twee gespreksrondes gehouden. Voor een eerste gesprek, gevoerd in subcommissies, zijn in totaal 39 sollicitanten uitgenodigd. Eén sollicitant heeft zich teruggetrokken na het eerste gesprek en met 18 sollicitanten is de procedure na het eerste gesprek niet voortgezet. Met 20 sollicitanten is een tweede gesprek gevoerd. Hierna heeft 1 voor te dragen kandidaat zich teruggetrokken en met 4 sollicitanten is de procedure na het tweede gesprek niet voortgezet. Bij de tweede gespreksronde hebben kandidaten voor zover mogelijk met andere leden van de commissie gesproken, zodat uiteindelijk alle voorgedragen kandidaten met vrijwel de hele commissie hebben gesproken.

De commissie heeft met alle voorgedragen kandidaten twee gesprekken gevoerd en hun referenten gecheckt. Naast geschiktheid voor de functie heeft de commissie goed gelet op eventuele integriteitsrisico's. De kandidaten die de commissie voordraagt voor het voorzitterschap hebben ter toetsing een assessment gedaan bij een bureau met ruime ervaring in het openbaar bestuur. Bij de tweede gesprekken met sollicitanten voor het voorzitterschap was de voltallige commissie aanwezig.

BEROEPSPROCEDURE

Alle door de commissie voorgedragen kandidaten en sollicitanten met 15 ondersteuningsverklaringen hebben de mogelijkheid in beroep te gaan tegen het oordeel van

de kandidatencommissie, nadat zij hun bezwaar hebben ingediend bij de kandidatencommissie. Geen van de sollicitanten heeft hiervan gebruikt gemaakt.

AFWIJINGEN VERKIEZINGSREGLEMENT

De reglementaire termijnen voor de kandidaatstellingsprocedure zijn vastgelegd in het verkiezingsreglement partijbestuur. In geval van bijzondere omstandigheden kan de toezichtraad afwijkingen van de termijnen en procedure goedkeuren. De vacatures in het partijbestuur zijn pas bekend geworden na het aftreden van het vorige partijbestuur op 6 oktober 2012, en op het congres van 3 maart moest al een nieuw Partijbestuur verkozen worden. De toezichtraad heeft daarom op 1 november 2012 de afwijkingen ten aanzien van de formele termijnen goedgekeurd. Hierbij is er voor gezorgd dat de er voldoende tijd is voor sollicitanten om zich aan te melden en dat de kandidatencommissie voldoende tijd heeft voor het voeren van gesprekken en het opstellen van het advies.

Het reglement schrijft daarnaast voor dat het congres de vice-voorzitter kiest. De kandidatencommissie dient daartoe het congres kandidaten voor het vice-voorzitterschap aan te reiken. De commissie is echter unaniem van mening dat het in het belang van de teamvorming van het partijbestuur is dat zij zelf de vice-voorzitter benoemen. Daarbij wordt ervan uitgegaan dat in het geval de voorzitter tussentijds zou terugtreden, er onmiddellijk een opvolgingsprocedure wordt gestart. De vice-voorzitter dient vanaf dat moment de functie tijdelijk in te vullen.

De kandidatencommissie heeft daarom de toezichtraad verzocht in de stemmen met deze afwijking ten opzichte van de voorgeschreven verkiezingsprocedure en de verkiezing verkiezing van een vice-voorzitter over te laten aan het nieuw verkozen bestuur. De toezichtraad heeft op 5 februari 2013 ingestemd met deze afwijking; dit betekent dat het nieuwe partijbestuur in onderling overleg de vice-voorzitter benoemt en er geen verkiezing van de vice-voorzitter op het congres plaatsvindt.

PORTEFEUILLE

De portefeuilles voor het partijbestuur zijn vastgelegd in de GroenLinks-reglementen. De exacte invulling van de portefeuilles bepaalt het nieuw gekozen partijbestuur uiteraard in onderling overleg. Omdat er tijdens de gesprekken inhoudelijk is gesproken over een andere manier van indelen van de portefeuilles P&O en Financieel Beleid wil de commissie hier graag wat dieper op ingaan.

Met de kandidaten voor de portefeuilles P&O en Financieel Beleid is gesproken over het maken van een portefeuille bedrijfsvoering, waarin financiën en de P&O taken ten aanzien van de werkorganisatie worden gebundeld, en een portefeuille P&O die zich specifiek richt op het politiek personeelsbeleid. De kandidaten die worden voorgedragen kunnen allen met een dergelijke nieuwe verdeling werken. De commissie adviseert het nieuwe bestuur deze mogelijkheid bij de bespreking van de portefeuilverdeling mee te nemen.

TEAMBUILDING

De kandidatencommissie is gevraagd bij de voordracht te letten op teamsamenstelling. Gezien de wens van het congres ten aanzien van een meervoudige voordracht is er geen teamsamenstelling te adviseren. Wel is met alle kandidaten gesproken over hun visie op team en samenwerking. De commissie is van mening dat alle voorgedragen kandidaten diep doordrongen zijn van de noodzaak om als bestuur een team te vormen en hieraan te werken. De commissie adviseert het nieuwe bestuur dan ook met klem om intensief te investeren in teambuilding en hiervoor bij voorkeur professionele ondersteuning in te schakelen.

ZITTINGSTERMIJNEN

Om de continuïteit in het bestuur te waarborgen is er in 2009 een rooster van aftreden opgesteld; hierbij treden jaarlijks twee of drie bestuursleden af. Dit roulerend aftreden is met de verkiezing van een geheel nieuw bestuur verstoord. Om dit te herstellen zal het nieuwe partijbestuur weer roulerend gaan aftreden.

Dat betekent dat de kandidatencommissie, conform de opdracht, in haar voordracht aan het congres de zittingstermijnen van de nieuwe bestuursleden eenmalig aanpast. Van de zeven bestuursleden worden twee leden benoemd voor twee jaar, drie voor drie jaar en twee voor vier jaar. Opvolgers hebben weer een zittingstermijn van drie jaar. Het heeft de voorkeur om de voorzitter in ieder geval voor een langere periode dan twee jaar te benoemen.

Op basis van bovenstaande heeft de kandidatencommissie een verdeling opgesteld die goed past bij de huidige en toekomstige situatie. Daarbij heeft de commissie bekeken hoe de continuïteit in het bestuur is gewaarborgd, zodat sleutelposities niet gelijktijdig vacant komen, en wat een logische verdeling is. De commissie heeft uiteindelijk tot onderstaande indeling besloten.

Benoeming voor 2 jaar

Portefeuille Financieel Beleid

Portefeuille Internationaal & Europa

Benoeming voor 3 jaar

Voorzitter

Portefeuille Personeel & Organisatie

Portefeuille Externe Partijontwikkeling

Benoeming voor 4 jaar

Portefeuille Interne Partijontwikkeling

Portefeuille Publiciteit & Campagnes

OVERWEGINGEN N.A.V. COMMISSIE VAN DIJK

De kandidatencommissie zag zich voor de uitdaging geplaatst om kandidaten voor een partijbestuur voor te dragen, terwijl parallel aan deze werkzaamheden de Commissie Van Dijk haar onderzoek uitvoerde. Uiteraard zouden in het ideale geval zowel de kandidatencommissie als de potentiële kandidaten volledig op de hoogte zijn geweest van het uiteindelijke rapport Van Dijk, alsmede van de aanbevelingen die het interim-Partijbestuur van plan is voor te leggen aan het congres. Voor de kandidaten-

commissie kon een vertrouwelijke consultatie van de Commissie van Dijk in die leemte voorzien.

Of zich meer c.q. andere kandidaten gemeld zouden hebben als het rapport Van Dijk reeds tijdens de werving beschikbaar was geweest, is natuurlijk niet met zekerheid te zeggen. Nochtans mogen we vaststellen dat alle kandidaten in de gesprekken blijk gaven zichzelf uit een grote bezorgdheid en betrokkenheid bij de partij kandidaat te hebben gesteld.

Uit de opdracht van de Toezichtraad volgde dat een bestuur gezocht werd dat een gezaghebbende rol in de partij kan spelen. Dat betekent niet dat er één eenduidig type bestuurder nodig is. Integendeel, het lijkt vooral wenselijk dat een redelijke spreiding van competenties en houdingen in het bestuur als team vertegenwoordigd is. Met de kandidaten die de commissie voordraagt voorzien we hierin. Als al gemeenschappelijk kenmerken benoemd zouden kunnen worden dan zijn het wellicht stevigheid, flexibiliteit en samenwerkingszin. Alle kandidaten hebben van die kenmerken blijk gegeven.

VOORDRACHT

Na de selectieprocedure draagt de kandidatencommissie het Congres 15 kandidaten voor die zij geschikt acht voor de betreffende functies in het partijbestuur. In paragraaf 3 stelt de commissie deze kandidaten graag aan het Congres voor. Voor 7 van de 8 portefeuilles zijn tenminste twee kandidaten verkiesbaar. Voor de portefeuille financiën had de kandidatencommissie 2 kandidaten geselecteerd. Echter, kort voor de publieke bekendmaking heeft 1 kandidaat zich wegens persoonlijke omstandigheden teruggetrokken. Deze korte termijn maakte het de commissie onmogelijk alsnog een tweede kandidaat te zoeken. De commissie is van mening dat hiermee sprake is van een bijzondere omstandigheid en draagt daarom voor de portefeuille financiën 1 kandidaat voor.

Een aantal kandidaten dat aan het congres wordt voorgedragen, heeft ook in de afgelopen periode een rol gespeeld in de organisatie van GroenLinks: als lid van de fractie, het partijbestuur en de kandidatencommissie voor de fractie. De kandidatencommissie heeft onderzocht of dit feit belemmerend zou kunnen zijn voor benoeming in het nieuwe partijbestuur en zij heeft de bezwaren hiervoor niet kunnen vinden. De kandidatencommissie ziet voordelen in het feit dat een deel van het bestuur zou bestaan uit mensen die ervaring hebben met de vorige periode en ziet daarom geen bezwaar tegen het voordragen van deze kandidaten aan het congres.

3. ADVIES KANDIDATEN PER PORTEFEUILLE (in alfabetische volgorde van achternaam)

3.1 KANDIDATEN VOORZITTER

RIK GRASHOFF

Leeftijd	51
Woonplaats	Delft
Portefeuille	Voorzitter

Bedachtzame voorzitter die rust brengt in de organisatie en in het interne debat

Rik Grashoff was van 2010 tot 2012 Tweede Kamerlid. Hij staat ook op de huidige lijst op nummer 6. Daarvoor was hij wethouder in Rotterdam op de portefeuille Participatie, Cultuur en Milieu, en in Delft op de portefeuilles RO, Verkeer en Vervoer, Milieu, Vastgoed en Binnenstadsbeleid. In die functies heeft hij ruime bestuurservaring opgedaan.

Hij vindt het belangrijk een tandem te vormen met de voorzitter van de Tweede Kamerfractie. Hiernaast vindt hij het van belang dat het bestuur een team is. Geen solisten, maar een ploeg die stevig discussieert, samen besluiten neemt en daar voor staat. De rol van de voorzitter daarbij is eenheid smeden in het bestuur. De eerste opdracht is volgens Rik het nieuwe bestuur bij elkaar te halen om elkaar te leren kennen en een groep te vormen.

Rik wil eerder via inhoudelijk voorzitterschap de partij er bovenop helpen, dan structuren aan te passen. Hij is helder in wat mogelijk is: je kunt niet alles tegelijk oplossen. Rik wil leden binden en leden werven. Groen, duurzaamheid, is volgens hem het thema waaraan GroenLinks vooral zijn bestaansrecht ontleent. Over thema's waarover verschillende beelden in de partij bestaan – met name het arbeidsmarktbeleid en vrede/veiligheid – moet in een zorgvuldig proces met de leden naar onze visie worden gekeken. Zo moet GroenLinks op de inhoud weer profiel krijgen en gaan leven in het land.

Rik is eerste opvolger voor de Tweede Kamerfractie. Ten aanzien van zijn opvolgerschap zegt Rik het volgende: "Omdat de partij de komende tijd continuïteit en stevigheid van het partijbestuur hard nodig heeft, zie ik in ieder geval tot en met de verkiezingen voor Provinciale Staten (maart 2015) af van Kamerlidmaatschap. Mocht de situatie zich daarna voordoen dat opvolging in de Tweede Kamerfractie aan de orde is, dan zal ik in nauw overleg met de zittende Tweede Kamerfractie, het partijbestuur en de raad van toezicht een keuze maken waarbij het partijbelang voorop staat."

Met Rik krijgt GroenLinks een partijvoorzitter met ruime ervaring. Hij formuleert bedachtzaam, blijft rustig in alle situaties en kan de pers uitstekend te woord staan.

LOT VAN HOOIJDONK

Leeftijd	35
Woonplaats	Utrecht
Portefeuille	Voorzitter

Stevige voorzitter die politiek debat en partijontwikkeling verbindt

Lot van Hooijdonk is adjunct-directeur van de Natuur en Milieufederatie Utrecht. Vóór haar huidige baan was ze speechschrijver, persvoorlichter en stafadviseur op het ministerie van Verkeer en Waterstaat. Voor GroenLinks heeft ze eerder in het partijbestuur (2007-2009) gezeten, in verschillende programmacommissies en de kandidatencommissie voor de Tweede Kamer (2012). Momenteel vervult ze verscheidene functies bij de partij; onder andere is ze lid van de permanente programmacommissie, voorzitter van het bestuur GroenLinks in Europa en lid van de Raad van Advies van ons Wetenschappelijk Bureau.

Ze wil graag snel een team vormen met het nieuwe bestuur; samen de lijnen uitzetten voor de komende jaren. Een bestuur legt volgens haar de basis, hoeft niet zelf te scoren. Consistentie en vasthoudendheid zijn hierbij belangrijke waarden. Daarnaast wil ze in gesprek gaan met alle geledingen in de partij.

Lot heeft vanuit een verscheidenheid aan eerdere functies bij GroenLinks duidelijke ideeën gevormd over de partij en welke kant zij ermee op wil. Momenteel ligt de urgentie voor GroenLinks bij de aankomende campagnes en de uitkomsten van de commissie Van Dijk. Dat is het startkapitaal op weg naar de volgende twee verkiezingen. In haar rol als voorzitter wil ze GroenLinks er bovenop helpen door te werken aan zowel het menselijk kapitaal van GroenLinks, de inhoud als het proces. Dat betekent veel investeren in scouting, training en benutten van de kracht van leden. De inhoud mag meer kleur krijgen, een scherper profiel, zodat het gaat leven bij onze kiezers; wat betreft het proces zouden we moeten werken naar een netwerkpartij, waarbij ook in een extern netwerk wordt geïnvesteerd.

Lot is een ervaren GroenLinkser, ze heeft de partij en haar krachten goed in de gaten, omdat zij in de partij zowel inhoudelijke bijdragen heeft geleverd als bestuurlijke rollen heeft vervuld. Zij kan met deze ervaring verbinding leggen tussen de politiek en de partijontwikkeling. Lot is intelligent, creatief en staat stevig in haar schoenen.

PIETER KOS

Leeftijd	36
Woonplaats	Leiden
Portefeuille	Voorzitter

Strijdbare voorzitter die energie in de partij brengt

Pieter Kos is gemeenteraadslid en fractievoorzitter van GroenLinks Leiden. Daarnaast heeft Pieter binnen GroenLinks verschillende activiteiten ondernomen. Zo was hij in 2012 voorzitter van het partijcongres en heeft hij in de regio Holland-Rijnland de GroenLinks talentenpool opgezet. In het dagelijks leven is Pieter ondernemer die ondernemers coacht en investeert in hun bedrijven als hij mogelijkheden ziet voor het verbeteren van bedrijfsprocessen. Ook vervult hij bestuurlijke functies in diverse maatschappelijke organisaties. Eerder was hij directeur bij VluchtelingenWerk.

Als voorzitter wil hij een belangrijke voortrekkers- en voorbeeldrol vervullen in het herstellen van vertrouwen. Volgens Pieter moet GroenLinks (weer) een echte netwerkorganisatie worden waarin de mensen die actief zijn elkaar kennen en elkaars kennis en ervaring kunnen benutten. Bovendien is GroenLinks voor hem een partij van verschillen en deze mogen in debat tot uitdrukking komen. Pieter vindt het daarbij belangrijk dat de voorzitter rechtstreeks in contact staat met de leden. In die interactie stuurt hij zelf niet op inhoud; hij organiseert het proces van discussie en debat.

Pieter koppelt zijn visie op de partij aan zijn ervaring als organisatiedeskundige en coach van bedrijven. Voor hem is een striktere scheiding tussen fractie en politiek enerzijds en partij en bestuur anderzijds cruciaal. Hij wil met leden in gesprek over hoe dat zou moeten.

Als voorzitter wil hij zelf de partij op sleeptouw nemen. Hij is pragmatisch en operationeel ingesteld en zijn visie richt zich met name op de organisatie, wat minder op de ideologie van de partij. Daarnaast is Pieter een verbinder en een inspirator. Pieter is strijdbaar, energiek en competitief.

3.2 KANDIDATEN FINANCIËEL BELEID

MARIEKE WAGTER

Leeftijd	29
Woonplaats	Amsterdam
Portefeuille	Financieel beleid

Assertieve penningmeester met scherp inzicht in financiën

Marieke Wagter heeft politicologie (internationale betrekkingen) gestudeerd aan de UvA. Daarnaast heeft zij de ROI leergang Programma- en Projectmanagement gevolgd. Nu is ze werkzaam als Programme Manager bij de Duisenberg School of Finance.

Binnen GroenLinks was ze actief bij Dwars Amsterdam en deed ze de leergang Zin in GroenLinks.

Met Marieke krijgen we, mede door de ervaring die zij heeft opgedaan in haar huidige functie, waarin zij medeverantwoordelijk is voor de planning, strategie en budgetten van de instelling, een penningmeester met een scherp inzicht in de begroting. Het op orde brengen van de begroting zal één van de belangrijkste doelen van Marieke in haar hoedanigheid van penningmeester zijn. Daarnaast wil ze heldere verantwoordingsregels en een goed werkend financieel informatiesysteem voor zowel de afdelingen als het landelijk bureau. Hierover wil ze graag met de betrokkenen in gesprek.

Marieke is een teamspeler, die samen tot beleidsbesluiten wil komen en daarbij ieders eigen verantwoordelijkheid vooropstelt. Ze wil tot duidelijke besluiten komen en heldere doelen stellen. Marieke staat daarbij voor wat ze vindt, maar blijft tegelijkertijd openstaan voor de argumenten van anderen. Ze is bovendien creatief, secuur, resultaatgericht en kan goed luisteren.

3.3 KANDIDATEN INTERNATIONAAL & EUROPA

MARJOLEIN MEIJER

Leeftijd	35
Woonplaats	Hilversum
Portefeuille	Internationaal & Europa

Krachtige persoonlijkheid met een gedegen kennis van Europese verhoudingen

Marjolein Meijer is vice-voorzitter van GroenLinks Hilversum. Ze is in de politieke wetenschappen gepromoveerd op Europese samenwerking en werkt momenteel als beleidsonderzoeker en projectverantwoordelijke externe samenwerking bij de Rekenkamer Metropool Amsterdam. Daarvoor heeft ze o.a. in Denemarken gastonderzoek gedaan aan het Centre for European Studies, onderzoek aan de Universiteit van Antwerpen en was ze werkzaam op het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Als bestuurder is Marjolein resultaatgericht en in staat om de Europese Unie zichtbaar te maken in de partij. Ze wil een netwerk van expertise opbouwen, samen met de afdelingen en de werkgroepen. De Europese verkiezingen gaat GroenLinks wat haar betreft in met een Colletgetour en met een programma dat op tijd is vormgegeven. Daarbij worden de inhoudelijke keuzes duidelijk uitgewerkt. Ze ziet het als taak van het bestuur om te faciliteren dat op lange termijn dossiers gevormd worden. Ze heeft veel kennis over de EU, kent de structuren en is in staat in korte tijd een netwerk op te bouwen en te benutten.

Marjolein heeft een krachtige uitstraling, is scherp in haar analyses en sterk in het gesprek. Ze argumenteert graag stevig om zaken helder te krijgen. Dat paart ze aan ruimte voor anderen om hun mening in te brengen. Ze wil graag deel uitmaken van een teamgericht bestuur, dat professioneel opereert en waarin ieder zijn eigen verantwoordelijkheid neemt.

JESSICA TANGELDER

Leeftijd	29
Woonplaats	Amsterdam
Portefeuille	Internationaal & Europa

Dynamisch bestuurder die zich gemakkelijk beweegt in een internationale context

Jessica Tangelder is oprichter en partner van een bureau dat bemiddelt op innovatie en duurzaamheid tussen bedrijfsleven, publieke sector, NGO's en de kennissector. Hiernaast geeft ze les over deze onderwerpen op Nyenrode New Business School. Ze heeft als projectmanager diverse internationale opdrachten uitgevoerd in de publieke sector. Voor GroenLinks was ze vice-voorzitter van het federatiebestuur van GroenLinks Amsterdam.

Jessica zal haar ondernemende attitude meenemen in haar invulling van de portefeuille Internationaal/Europa. In haar visie wordt innovatie niet door de overheden op de kaart gezet maar komt voort uit grassroots initiatieven. Deze initiatieven kennen geen grenzen en worden bevorderd door internationale samenwerking, uitwisseling en inspiratie. Voor Europa wil ze de speerpunten van het GroenLinks programma actief onder de aandacht brengen door deelname aan congressen en overleggen en dit in nauw overleg met de EGP-fractie en landelijke fractie. Ze ziet het als een uitdaging om tussen de groene partijen in Europa - die sterk verschillen in de mate van progressiviteit - bruggen te slaan op met name het onderwerp duurzaamheid.

Jessica is een dynamische netwerker. Jong, creatief en met een uitstekende internationale omgang. Door mensen uit verschillende sectoren en internationaal met elkaar te verbinden, zal zij GroenLinks representeren. Jessica opereert zelfstandig, maar houdt altijd voeling met het collectief. Draagvlak onder de leden vindt zij hierbij van het grootste belang.

3.4 KANDIDATEN PERSONEEL & ORGANISATIE

HENNIE KENKHUIS

Leeftijd	61
Woonplaats	Zwolle
Portefeuille	Personeel & Organisatie

Ervaren P&O-bestuurder die stabiliteit kan brengen in de organisatie

Hennie Kenkhuis is op dit moment interimbestuurder bij een middelgrote welzijnsinstelling. Voor GroenLinks heeft Hennie in de loop van de tijd verschillende functies vervuld. Zo was hij tussen 1998 en 2010 actief als (steun)fractielid, fractielid en wethouder in Zwolle. Daarnaast vervulde hij verschillende bestuurlijke en toezichthoudende functies in het onderwijs en de culturele- en sportsector. In zijn jonge jaren was hij actief in de studentenbeweging, kraak en antimilitaristische beweging en totaalweigeraar.

3.5 KANDIDATEN EXTERNE PARTIJONTWIKKELING

ANTOIN DEUL

Leeftijd	48
Woonplaats	Zoetermeer
Portefeuille	Externe Partijontwikkeling

Ambitieuze, extravert bestuurder met een netwerk in een voor GroenLinks relevante sector

Antoin Deul, global projectmanager bij Nalco Europe B.V. (duurzame diensten en technologieën voor water, energie en lucht), werkt met projecten voor de publieke en industriële sector en is voorzitter van de Ondernemingsraad. Daarnaast vertegenwoordigt hij NEN (het nationale normalisatie-instituut) met betrekking tot de ontwikkeling van een ISO-standaard voor Water Footprinting. Bij GroenLinks heeft hij de leergang Zin in GroenLinks gevolgd.

Antoin wil in zijn portefeuille GroenLinks op de kaart zetten bij maatschappelijke organisaties. Hij pleit hierbij voor een gerichte keuze van organisaties, gerelateerd aan de strategische keuzes en speerpunten van GroenLinks. We moeten niet alleen kijken naar natuurlijke bondgenoten, maar ook strategische allianties aangaan met andere organisaties. GroenLinks mag wat hem betreft naar buiten toe worden neergezet met enige discipline vanuit de interne partij en altijd met een duidelijk beeld hoe de boodschap te verpakken. Als bestuurder Externe Partijontwikkeling wil hij het gezicht naar buiten vormen en de goede dialoog aangaan met maatschappelijke organisaties.

Antoin is een analytisch en gedreven bestuurder met een sterke persoonlijkheid. Hij is een strategisch denker, intelligent en expressief. Daarmee toont hij zich iemand die plezierig in de omgang is en gemakkelijk contacten maakt.

CORINNE DE JONGE VAN ELLEMEET

Leeftijd	36
Woonplaats	Abcoude
Portefeuille	Externe Partijontwikkeling

Daadkrachtig, communicatief bestuurder met een politieke antenne en een uitgebreid netwerk

Corinne de Jonge van Ellemeet is voorzitter van de afdeling De Ronde Venen. Zij is adjunct-directeur van de culturele onderneming de Westergasfabriek in Amsterdam. Daarvoor was ze adjunct-directeur van het programmabureau van de dienst Economische Zaken in Amsterdam en medewerker van het ministerie van Volksgezondheid. Ze was kandidaat voor de Tweede Kamer (plaats 9) en heeft actief deelgenomen aan de campagne en zo diverse afdelingen leren kennen. Onlangs was zij een van de ondertekenaars van het manifest van Klub Kobalt.

Een van zijn ambities is om GroenLinks organisatorisch op orde te krijgen, met aandacht voor de relationele aspecten binnen het bestuur. Hij zal zich inzetten voor de ontwikkeling van een professionele (stabiele) organisatie, waarbij hij gericht is op de inhoud. Hiervoor zal hij met name aandacht besteden aan werving en selectie, talentontwikkeling, scouting, leiderschapontwikkeling, teambuilding en opleidingsbeleid.

Hennie beschikt over het vermogen om lastige situaties op te lossen en is een teamspeler bij uitstek. Voorts is hij een stevig bestuurder, gericht op resultaten, hij weet standpunten te verbinden en is pragmatisch en gedreven. Dit alles doet hij op een heldere, concrete en praktische manier.

GERTJAN KLEINPASTE

Leeftijd	52
Woonplaats	Breda
Portefeuille	Personeel & Organisatie

Hands on P&O-bestuurder met een uitgesproken visie op vrijwilligersbeleid

Gertjan Kleinpaste is management- en onderwijsadviseur en trainer bij de GroenLinks Academie. Tot 2010 was hij gemeenteraadslid in Apeldoorn, waarvan een aantal jaar als fractievoorzitter. Hierna heeft hij in het afdelingsbestuur van Breda gezeten, waar hij is afgetreden als bestuurslid/penningmeester in verband met de in zijn ogen onvoldoende transparante procedure van de wethoudersopvolging.

Gertjan wordt een bestuurder met een duidelijke visie op het politiek personeelsbeleid; hij heeft kennis van en ideeën over scouting, activeren en ondersteunen van vrijwilligers bij GroenLinks. Als trainer bij de GroenLinks Academie heeft hij contact met veel fracties en besturen. De GroenLinks Academie moet worden behouden, maar mag tegelijkertijd gemoderniseerd. Hij bepleit een open partij, waarbij nieuw talent actief wordt gescout en leden worden betrokken bij verschillende onderwerpen. Hierbij spelen de afdelingen een grote rol, daarom wil hij als bestuurder zichtbaar zijn voor de leden.

Als bestuurder is Gertjan een luisterend en rustig persoon die gemakkelijk contacten legt. Een bruggenbouwer die kan knallen als het proces daarom vraagt. Hij is op zoek naar een team met passie dat graag de benen uit het lijf loopt voor de partij.

Ze vindt dat GroenLinks nu moet investeren in een sterkere verbinding met de samenleving en vindt dat daarbij ook verrassende verbanden gezocht moeten worden. Zo bevindt de voorhoede voor duurzame ontwikkeling zich nu in het bedrijfsleven. GroenLinks moet dat netwerk benutten om haar standpunten te verdiepen en te concretiseren. Ze wil streven naar tijdelijke allianties van binnen en buiten GroenLinks rond thema's, zoals duurzame energie. Daarvoor moet GroenLinks haar leden meer benutten. Corinne neemt voor haar portefeuille mee dat ze een netwerker pur sang is. Ze beweegt gemakkelijk in diverse kringen en heeft al een groot maatschappelijk netwerk. Ze is een teamspeler die graag deel uitmaakt van een bestuur dat divers is samengesteld qua ervaring en achtergrond. Ze heeft een sterke persoonlijkheid, kan schakelen en is communicatief. Ze heeft ervaring met en de vaardigheden voor het netwerken binnen en buiten de partij.

3.6 KANDIDATEN INTERNE PARTIJONTWIKKELING

KEES DIEPEVEEN

Leeftijd	53
Woonplaats	Amsterdam
Portefeuille	Interne Partijontwikkeling

Werkt aan versterking van betrokkenheid en inbreng van de leden

Kees Diepeveen, sinds 2003 stadsdeelwethouder in Amsterdam-Noord, is een ervaren GroenLinks bestuurder die in veel geledingen van de partij actief is en is geweest. Hij is lid vanaf de oprichting, was van 1988-1994 medewerker voor de Tweede Kamerfractie en in 1994 was hij politiek assistent van Paul Rosenmöller. Hij was van 1995-1997 lid van het partijbestuur.

Kees is een gedreven bestuurder die inhoudelijk sterk is. Hij heeft ideeën over de opbouw van de partij. Hij is een echte partijman die met de voeten in de aarde kan blijven staan, ook op straat en in zaaltjes. Kees zal zich onderscheiden in politieke ervaring en strategisch inzicht, gecombineerd met kennis en ervaring van de partijontwikkeling in GroenLinks. Kees vindt dat GroenLinks zijn positie en profiel moet versterken als progressieve ideeënpartij die voortdurend binnen raden en parlementen op zoek is naar bondgenoten en coalities. GroenLinks moet volgens hem een democratische ledenorganisatie worden die werkt aan versterking van zeggenschap, betrokkenheid en inbreng van haar leden.

Kees Diepeveen is een degelijke en op het team gerichte bestuurder. Hij heeft geleerd dat er veel meer geïnvesteerd moet worden in team en gezamenlijke opdracht. Hij heeft een brede ervaring en goede netwerken in de partij die hij kan inzetten voor de ontwikkeling van de partij. Hij zal als aanspreekpunt voor onze politieke vertegenwoordigers in het land (wethouders, burgemeester en fracties) goed toegankelijk zijn en herkend worden.

JOOP OUBORG

Leeftijd	54
Woonplaats	Arnhem
Portefeuille	Interne Partijontwikkeling

Verbindt landelijke organisatie met lokale afdelingen

Joop Ouborg is bioloog en wetenschappelijk medewerker bij de Radboud Universiteit Nijmegen. Hij geeft leiding aan een onderzoeksgroep en een Europees onderzoeksnetwerk. Sinds drie jaar is hij voorzitter van de afdeling Arnhem.

Hij is een degelijke en stabiele bestuurder, die er is als je hem nodig hebt. Onder zijn leiding is binnen de afdeling Arnhem een lastig conflict afgewikkeld, waarna het weer een levendige afdeling is geworden. Hierbij speelde hij een activerende en bindende rol. Hij heeft de ambitie om vanuit zijn portefeuille de verbindingen in de partij te versterken en de afdelingen meer ondersteuning te bieden. Dit zou hij voor de grotere afdelingen vanaf landelijk doen en voor de kleinere via de provinciale afdelingen. De afstand tussen landelijk en lokaal vindt hij nu veel te groot. Hij ziet voor het partijbestuur de rol weggelegd van aanjager en facilitator van inhoudelijke discussie.

Joop is een degelijk bestuurder die kan motiveren en een netwerk kan opbouwen. Daarnaast kan hij een verbindende rol spelen tussen de afdelingen en de landelijke organisatie. Hij zal in deze functie vaak contact maken met afdelingen, fracties, werkgroepen en adviesraden.

DAVID RIETVELD

Leeftijd	40
Woonplaats	Den Haag
Portefeuille	Interne Partijontwikkeling

Brengt op creatieve wijze de interne inspraak en structuur op orde

David Rietveld, fractievoorzitter van GroenLinks in Den Haag, is geen onbekende voor de portefeuille Interne Partijontwikkeling. Hij had deze portefeuille ook als lid van het vorige bestuur. Hiervoor is hij werkzaam geweest als ambtelijk en directiesecretaris bij de overheid en medewerker Politiek en Strategie bij vereniging Ypsilon.

Met David krijgen we een bestuurder die zich al uitvoerig verdiept heeft in de huidige structuur van de partij en in haar functioneren op basis van statuten en reglementen. Er liggen geen kant-en-klare voorstellen, maar hij stelt zich voor dat de rol van de lokale afdelingen aanzienlijk zou moeten worden versterkt. Ook het functioneren van de werkgroepen in relatie tot de fracties van Tweede en Eerste kamer en Europees Parlement zou verbeterd kunnen worden. Wat betreft interne partijdemocratie zal David zoeken naar mogelijkheden om deze te versterken. Op belangrijke onderwerpen zou, voordat

de politieke onderhandelingen beginnen, de mening van de leden gevraagd kunnen worden in een peiling die de politici niet bindt, maar wel inzicht geeft in de gevoelens binnen de partij.

David Rietveld is een zorgvuldig en bedachtzaam bestuurder die scenario's doordenkt en op consensus stuurt. Hij is slim en creatief en kan voor een interessant perspectief zorgen dat nog niet eerder aan de orde is geweest. Hij heeft een breed netwerk in de partij en oog voor de gevoeligheden. Dankzij deze kwaliteiten kan hij stabiliserend werken in het bestuursteam.

3.7 KANDIDATEN PUBLICITEIT & CAMPAGNES

JEROEN DE GLAS

Leeftijd	35
Woonplaats	Zaandam
Portefeuille	Publiciteit & Campagnes

Energieke campagnestrategie die kan besturen in een complexe omgeving

Jeroen de Glas is docent bij de afdeling Social Work op de Hogeschool Leiden en als zelfstandige adviseert hij ouders, kinderen en advocaten in jeugdbeschermingzaken. Hiervoor was hij voorzitter FNV Jong en lid van de SER.

Als bestuurder zal Jeroen zowel in staat zijn om de ad hoc communicatie op onderwerpen te registreren, als structureel het communicatiebeleid van GroenLinks door te lichten en aan te scherpen. Hij zal de zaken structureel aan willen pakken door een beperkt aantal onderwerpen te selecteren waarop GroenLinks zich de komende tijd wil profileren. Hem is een doorn in het oog dat zoveel externe communicatiekanalen ogenschijnlijk ongecoördineerd functioneren. Zo kan er slimmer omgesprongen worden met communicatie uit Partijraad, via De Helling, GroenLinks Magazine en sociale media. Vooral dat laatste verdient een prioriteit te zijn, omdat daarmee ook de leden te mobiliseren zijn.

Jeroen de Glas is energiek, heeft ruime ervaring en concrete ideeën, die hij ook enthousiasmerend en realistisch over het voetlicht kan brengen. Hij heeft veel ervaring opgedaan met communicatie in de media en het uitzetten van campagnes. Hij kan snel gaan, maar raakt niemand kwijt. Bovendien kan hij strategisch nadenken over zijn portefeuille en zal daar ook ordelijk en transparant invulling aan geven. Hij heeft een groot netwerk op onderwerpen als arbeidsmarkt, zorg en natuur en milieu.

PAUL VERMAST

Leeftijd	35
Woonplaats	Dronten
Portefeuille	Publiciteit & Campagnes

Pragmatische campagnevoerder met een goed gevoel voor media

Paul Vermast is fractievoorzitter voor GroenLinks in Dronten. Daarvoor was hij onder andere campagnemedewerker bij Greenpeace Nederland en project- en beleidsmedewerker voor de Vereniging Natuur en Milieu Flevoland en als beleidsmedewerker voor de Stichting Natuur en Milieu Utrecht. Voor GroenLinks is hij gedurende een korte periode beleidsmedewerker geweest voor de Tweede Kamerfractie. Daarnaast heeft hij een aantal functies binnen GroenLinks Dronten en Amsterdam bekleed.

Paul wil inzetten op het professionaliseren van de campagne en het beter faciliteren van de afdelingen. Daarnaast wil hij actuele politieke thema's voorzien van heldere 'fact sheets', waardoor meer uniformiteit wordt bereikt in de behandeling van onderwerpen waarvoor de publieke belangstelling groot is. Daarnaast heeft Paul heldere opvattingen over hoe publicitair het gedachtegoed van GroenLinks beter op de kaart kan worden gezet. Zijn uitgangspunt is maximale zichtbaarheid en transparantie. Binnen het bestuur zal hij enerzijds de andere portefeuilles bedienen met heldere adviezen en tegelijkertijd de portefeuille Publiciteit en Campagnes op professionele wijze inrichten.

Paul kan zich gemakkelijk voegen in een nieuw team. Hij beschikt over een heldere, gestructureerde en professionele wijze van werken en is communicatief helder en aansprekend. Hij heeft een scherp gevoel voor politieke en bestuurlijke verhoudingen. In zijn rol als fractievoorzitter hanteert hij actief diverse media- en communicatiemiddelen.

MOTIVATIES KANDIDATEN

PARTIJBESTUUR

(in alfabetische volgorde van achternaam)

ANTOIN DEUL

Dit ben ik

Als 4 jarige verhuisde ik van Paramaribo naar Amsterdam. Op mijn zolderkamertje las ik alles wat los en vast zat van Arendsoog tot de biografie van Muhammad Ali. Zijn bravoure, verzet tegen de Vietnamoorlog en strijd voor gelijke burgerrechten spraken mij aan.

Ik studeerde technische scheikunde (UvA). Groene innovatie werd mijn passie. In 1998 kreeg ik een droombaan aangeboden in Chicago, USA om te werken aan duurzame technologieën en internationale water- en energieprojecten. In 2010 weer terug in Nederland en werk voor hetzelfde bedrijf. Groene en sociale thema's moeten hoog op de (politieke)agenda: we hebben een collectieve verantwoordelijkheid als rentmeesters van de aarde.

Idealist ? Pacifist ? Internationale Solidariteit ? Groene Innovatie

Daarom wil ik in het partijbestuur

Het neoliberale gedachtegoed maakt meer kapot dan je lief is. GroenLinks is harder nodig dan ooit! Dat vraagt om een competent, sterk en zichtbaar bestuur. We moeten weer de dialoog aangaan, onze leden vertegenwoordigen en geworteld raken in de samenleving: hier ligt de kracht van GroenLinks. Daar wil ik met hart en ziel aan meewerken. Bouwen aan een sterke GroenLinks organisatie

Wat ik kan en wat ik wil

Door mijn internationale ervaring en rol als voorzitter van een ondernemingsraad weet ik hoe belangrijk vertrouwen, open communicatie en medezeggenschap is om samen idealen te verwezenlijken. Daar is visie voor nodig, een sterke organisatie en een winnende strategie. GroenLinks is de partij met de oplossingen voor een duurzame toekomst en daar kunnen we heel trots op zijn. Het is nu onze taak te scoren in de linker bovenhoek en de rechtse muur het nakijken geven. Met jullie stem ga ik mij inzetten om te bouwen aan een sterke GroenLinks organisatie.

KEES DIEPEVEEN

Dit ben ik

Ik ben Kees Diepeveen, 53 jaar, woon en werk als stadsdeelwethouder in Amsterdam-Noord. Dat werk doe ik nu al tien jaar met veel plezier en enthousiasme. Resultaten haal ik vooral door te verbinden: met vrouwengroepen zette ik een vrouwen centrum op, met huurdergroepen en woningcorporaties werk ik aan isolatie en beter onderhoud van woningen, met lokale energiecoöperaties realiseer ik projecten voor lokale duurzame energieopwekking (zon, wind).

Al sinds de oprichting van GroenLinks ben ik lid, en de afgelopen ruim 20 jaar ben ik op allerlei plekken actief geweest voor de partij: fractiemedewerker Tweede Kamer, lid partijbestuur, lid werkgroepen en medeauteur aantal verkiezingsprogramma's, voorzitter partijcongres.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Ik wil in het partijbestuur om me in te zetten voor de noodzakelijke professionalisering van de partijorganisatie en voor de verandering naar een meer open en enthousiasmerende partijcultuur met grotere betrokkenheid van de leden. Ik wil dat GroenLinks als ledenorganisatie permanent gebruik gaat maken van de deskundigheid, ideeën en meningen van onze 25.000 leden.

Wat ik kan

Ik kan mensen en groepen bij elkaar brengen, ben een verbinder en teamspeler, en een echte partijman die belang hecht aan een sterk georganiseerde partij. Ik ben gericht op het behalen van resultaten, en doe dat vanuit politieke en bestuurlijke ervaring en strategisch inzicht.

Wat ik wil

Ik wil van GroenLinks een levendige progressieve ideeënpartij maken die alle leden uitdaagt om bij te dragen aan ideevorming en vanzelfsprekend ook verbinding aangaat met veranderingsgezinde krachten buiten de partij; een partij die inspireert en zich laat inspireren.

CORINNE ELLEMEET

Dit ben ik

Ik ben Corinne Ellemeet, 36 jaar. Ik woon met mijn gezin in Abcoude waar ik voorzitter ben van de GroenLinkse afdeling De Ronde Venen. Ik werk als adjunct-directeur voor de culturele onderneming De Westergasfabriek. Hiervoor was ik adjunct-directeur van een economisch programmabureau

van de gemeente Amsterdam en werkte ik nauw samen met onder meer het bedrijfsleven, universiteiten en de creatieve industrie. Dáárvor werkte ik als beleidsmedewerker op het Ministerie van Volksgezondheid.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Ik wil om twee redenen in het partijbestuur. Allereerst omdat GroenLinks nog veel beter kan aansluiten op de duurzame initiatieven en ontwikkelingen buiten de politiek die Nederland rijk is. Ik wil de kennis en expertise in het land samenbrengen met de kennis en expertise van onze leden. Daar kan onze partij baat bij hebben. En daar hebben de vernieuwers en pioniers van Nederland baat bij. Ten twee hoop ik met mijn werkervaring bij te dragen aan het verder professionaliseren van onze partij.

Wat ik kan

Ik kan het netwerk van GroenLinks versterken en uitbreiden. Als teamspeler ben ik goed in het enthousiasmeren van anderen. Daarnaast ben ik in staat om plannen om te zetten in resultaten.

Wat ik wil

Ik wil het vertrouwen in GroenLinks weer terugwinnen, zowel van onze eigen leden als van onze potentiële kiezer én van de Nederlanders die bijdragen aan duurzame ontwikkelingen. Ik wil van GroenLinks een brede netwerkpartij maken die van alle politieke partijen het beste is aangesloten op groene en sociale ontwikkelingen in én buiten Nederland.

JEROEN DE GLAS

Ik ben

Jeroen de Glas en ben 35 jaar. Ik woon met mijn vrouw en twee dochters in Zaandam. Ik ben liberaal van geest, maar mijn hart zit links. Ik heb gewerkt binnen jeugdzorg, daarna de vakbond en momenteel geef ik les aan de Hogeschool Leiden. Ik vind het belangrijk om voor de zwakkeren in de

samenleving op te komen. Dat loopt als een rode draad door mijn loopbaan. Daarnaast wil ik de wereld een beetje beter achter laten dan dat ik hem aangetroffen heb.

Ik wil in het bestuur omdat:

Allereerst denk ik dat GroenLinks een agenda heeft die het beste bij deze tijd past. Ik wil graag mijn bijdrage leveren om deze boodschap effectief uit te dragen.

Daarnaast zie ik GroenLinks als een netwerkpartij, zonder al teveel hiërarchie, waarbij politiek activisme i.s.m. stakeholders opgezocht wordt. GroenLinks zie ik natuurlijk als politieke partij, maar zeker óók als een beweging.

Ik kan:

Met ervaring in campagnes, alsmede ervaring met media hoop ik qua publiciteit en campagnes een optimale bijdrage te leveren. Ik weet inhoud aan publicitaire actie te koppelen, zodat een boodschap daadwerkelijk rendement oplevert. Ik ben goed in staat een ingewikkelde boodschap op een eenvoudige, maar creatieve manier over te brengen, zonder in simplisme te vervallen. Ik vind dat de idealen van GroenLinks geen recht wordt gedaan momenteel. Ik hoop dat te keren door deze partij-idealen beter uit te (laten) dragen.

Ik wil

dat GroenLinks grote thema's uitdraagt. Ik wil dat GroenLinks allianties aangaat met partners in het veld om haar idealen te verwezenlijken. Ik wil van GroenLinks een netwerkpartij maken, zodat lokale groepen op een snelle, effectieve manier samen werken, zodat GroenLinks niet enkel haar idealen binnen politieke ruimtes laat zien, maar ook daarbuiten. Op de plek waar de burger zich bevindt.

RIK GRASHOFF

Ik ben 51, woon samen in Delft en heb twee zoontjes van 6 en 9 jaar oud. Ik ben GroenLinkser vanaf de vorming van onze partij in 1990. Ik heb voor GroenLinks veel rollen gehad, van lidmaatschap van het partijbestuur, raadslid in Delft, wethouderschappen in Delft en in Rotterdam tot recent mijn lidmaatschap van de Tweede Kamer. Ik ben een mens met een sterke maatschappelijke gedrevenheid en met een bestuurlijke houding en werkwijze.

Ik denk dat ik met mijn brede ervaring in en buiten GroenLinks in deze cruciale periode als partijvoorzitter een rol van betekenis kan spelen. Ik ken de partij goed. Ik ben verbinder, maar ook in staat om zo nodig moeilijke beslissingen te nemen en daarbij stevig door te zetten. Ik heb er vertrouwen in dat ik de eenheid in de partij kan versterken en verdiepen. Daarbij staat voor mij voorop dat ons groene gedachtegoed, onze visie op verduurzaming van economie en samenleving ons unieke bestaansrecht is. Er is maar één groene partij in Nederland, en dat zijn wij. Diezelfde partij staat ook voor vernieuwend sociaal. Voor mij een logische combinatie.

Ik ben optimistisch gestemd. De analyse van ons falen in de afgelopen periode is gemaakt, lessen worden getrokken. Ik denk dat er nu een goed startpunt is van waaruit we weer kunnen bouwen. Het partijbestuur, en met name de partijvoorzitter, moet daar nu het voortouw in nemen. In nauwe samenspraak met de leden en onze volksvertegenwoordigers.

LOT VAN HOOIJDONK

Dit ben ik

Na 10 jaar full swing actief te zijn binnen GroenLinks, sta ik te trappelen om partijvoorzitter van GroenLinks te worden. In de loop van de jaren ben ik lokaal, landelijk én in Europa actief geweest. Ik ken de partij door en door én heb een goed netwerk bij de Europese Groenen. Buiten GroenLinks heb ik veel contacten in de

duurzaamheidswereld en in het Haagse opgedaan.

Ik ben zowel ideeënman als bestuurder. En een netwerker: dol op het leggen van verbindingen tussen mensen.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Nederland verdient een ijzersterke groene partij. Een partij die de vraagstukken van onze tijd bij de kop vat en vertaalt in politieke successen. Als partijvoorzitter ben ik in staat de voorwaarden te scheppen voor dat succes. Dat is wat me drijft.

Wat ik kan

Ik ben een bouwer. Dat heb ik met succes laten zien in de afdeling Utrecht van GroenLinks, in de Europese Groene Partij, en nu bij de NMU, de milieuorganisatie waar ik adjunct-directeur ben. Het lukt me om organisaties in beweging te krijgen en teams naar een gemeenschappelijk doel te leiden. Dat leiderschap zet ik de komende tijd graag in voor GroenLinks. Politiek-strategisch heb ik mijn sporen verdiend. In een politieke en hectische omgeving blijf ik helder denken. Ik hou van een goede samenwerking, maar kan ook doorpakken als dat nodig is.

Wat ik wil

Mensenpartij: Ik wil dat wij de beste politici, bestuurders, medewerkers en vrijwilligers van Nederland vinden, ontwikkelen en begeleiden.

Ideeënpartij: Ik wil dat de GroenLinks ideeën weer gaan glanzen en kiezers een aanbod doen dat ze niet willen weigeren.

Netwerkpartij: Ik wil verbinding zoeken met onze eigen leden en die vele andere mensen en organisaties in Nederland die ook knokken voor alles dat duurzaam is.

HENNIE KENKHUIS

Dit ben ik

Generalist, die van besturen houdt. Graag meedenkt over en meestuurt op lange en grote lijnen, iets verder kijkend dan de eerstvolgende verkiezingen.

In vroegere jaren prominent aanwezig in studentenbeweging, vredesbeweging en kraakbeweging. Later lokaal actief in GroenLinks: fractie, raadslid, wethouder.

Tegenwoordig in bestuurlijke en toezicht houdende functies bij sport, cultuur en onderwijs.

Werkloopbaan gestart als docent. Daarna als directeur/ bestuurder en manager gewerkt bij overheden, de jeugdzorg, de welzijnssector en de kinderopvang.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Ik heb mijn politieke hart aan GroenLinks verpand. De gebeurtenissen van de afgelopen jaren hebben mijn geloof in de waarde van haar ideeën en idealen juist versterkt en mijn gedrevenheid vergroot. GroenLinks heeft al een aansprekend inhoudelijk verhaal en een sterke agenda voor de toekomst. Om opnieuw een belangrijke factor te worden in de Nederlandse politiek is een kwaliteitsverbetering en professionalisering van de organisatie nodig. Daar valt nog een wereld te winnen. Ik ben ervan overtuigd dat ik hier iets kan betekenen: mijn handen jeuken.

Wat ik kan?

Organisaties vernieuwen doordat mensen zich ontwikkelen en hun samenwerking verbeteren. Dat gebeurt niet vanzelf, daar moet je aan werken met passie, overtuiging en deskundigheid. Daar heb ik in mijn werk veel ervaring mee opgedaan. Met inzet van een groot organiserend vermogen; gericht op hoofdlijnen, maar met een duidelijke hands-on mentaliteit.

Wat ik wil?

Met senioriteit, bestuurlijke ervaring, kennis van politieke processen en organisatie-deskundigheid GroenLinks vooruit helpen op de weg terug. De partij toekomstbestendig maken. Voor een groenere en socialere samenleving.

GERT JAN KLEINPASTE

Dit ben ik

Gertjan Kleinpaste (52), oud-raadslid/ fractievoorzitter Apeldoorn, trainer GroenLinks Academie, getrouwd, twee zoons uit mijn eerste huwelijk (24 en 22 jaar). Mijn echtgenote, Jacqueline, heeft twee dochters (20 en 17 jaar) uit haar eerste huwelijk. Wij wonen in het stadshart van Breda.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Ik wil dat onze partij weer een positieve, optimistische uitstraling krijgt. Dat we helder communiceren waarom GroenLinks er is en waarom juist onze partij het verschil maakt. Eerlijk, sociaal, duurzaam.

De partij moet weer van de leden zijn. Niet de top, maar de basis van de partij bepaalt het succes. Dat betekent dat de top die basis moet voeden en dient te stimuleren. En ook dat die basis de top weet te bereiken en kan aanspreken op wat er gebeurt in de partij en in de samenleving. Onze core business is politiek en ons doel is niet om macht te verwerven, maar invloed. Daar wil ik in het partijbestuur aan bouwen met een transparant politiek personeelsbeleid, een uitgebalanceerd scholingsbeleid en een open dialoog met de leden.

Wat ik kan; wat ik wil

Ik ben een pionier, een bouwer, ik loop mij het vuur uit de sloffen voor de dingen waarin ik geloof. Ik geloof in de potentie van GroenLinks als onderscheidende "Groene partij". Daar maken wij het verschil.

Ik ben in staat bruggen te slaan, mensen te verbinden, mensen te enthousiasmeren. Ik heb in mijn werk veel met organisatieveranderingen en cultuuromslag gedaan. Die expertise zet ik graag in om GroenLinks nieuw elan te geven en de passie er weer vanaf te laten spatten. We zijn immers de partij met de mooiste boodschap en voldoende prima politici om die boodschap aantrekkelijk en eigentijds te vertolken.

PIETER KOS

Dit ben ik

Pieter Kos (36): Geboren in Den Helder, wonend in Leiden.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Nu is de kans. GroenLinks heeft na een zwaar jaar de unieke mogelijkheid om écht te vernieuwen en een grote groene partij te worden. Ik wil voorop gaan in die verandering. Ik wil bouwen aan de organisatie die mij zo na aan het hart ligt. Het is onze partij, het zijn onze idealen. Wij zijn de hemelbestormers met een visie op de wereld van morgen. Samen brengen we GroenLinks terug naar de top.

Wat ik kan

Ik weet hoe complexe organisaties het beste vorm kunnen krijgen om optimaal te functioneren. Dat begint met investeren in mensen. Dat doe ik betrokken en met bezieling. Ik haal het beste uit mensen en weet wanneer ingrijpen nodig is. Dankzij die eigenschappen heb ik samen met fantastische leden de Leidse GroenLinks afdeling opnieuw opgebouwd. Verbindend, elkaar inspirerend, met energie en vertrouwen en met humor.

Wat ik wil

Als voorzitter ben ik er voor alle leden. Zij zijn de kracht van onze partij. GroenLinks wordt een open netwerkorganisatie, in contact met de omgeving, waar iedereen kan bijdragen en talent wordt gewaardeerd en benut. Dat past binnen een progressieve partij. Want onze politieke idealen gaan niet om de winst van morgen of over het gemak van vandaag, maar over een aarde die over 100 jaar ook nog leefbaar is. Dan gaat het om eerlijke inkomensverdeling, schone energie en een vreedzame wereld. Er is dan maar één antwoord mogelijk en dat is groen en links.

MARJOLEIN MEIJER

Dit ben ik

Ik ben een teamspeler die houdt van verantwoordelijkheid. Ik ben niet bang en houd van een uitdaging. Ik ben bevoegen. Ik ben communicatief sterk. Ik heb respect voor iedereen die zich inspant voor het algemeen belang. Ik ben burger, beleidsonderzoeker, Europeaan, politicoloog en moeder. Ik ben klaar om GroenLinks naar een hoger plan te tillen.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Voor GroenLinks is het tijd om de blik vol goede moed op de toekomst te richten. De talenten die de partij in haar gelederen heeft moeten ten volle worden benut. GroenLinks moet weer die vitale, open partij zijn waar de leden trots op zijn en waar kiezers vertrouwen in hebben. Het is een eer om daar in het landelijke bestuur mede voor verantwoordelijk te zijn. Ik wil mijn kennis en ervaring inzetten voor een sterke partij.

Wat kan ik

Ik kan luisteren én overtuigen. Ik kan discussiëren en verbinden. Ik voel de onderstroom aan en breng die naar boven. Ik neem anderen graag op sleeptouw en haal er voldoening uit om mensen tot bloei te laten komen. Ik kan organiseren. Ik pak door als dat nodig is. Ik kan besturen.

Wat wil ik

Resultaat zien van ons harde werken, dat wil ik, en GroenLinks naar een hoger plan tillen. Ik wil een gefundeerde visie van GroenLinks op de Europese Unie en op internationale samenwerking. Ik wil het debat over Europese integratie in GroenLinks aanjagen en verdiepen. Europese samenwerking is te belangrijk om niet over te debatteren. Internationale thema's zijn voor GroenLinks en voor Nederland van essentieel belang.

JOOP OUBORG

Dit ben ik

Ik ben Joop Ouborg, 54 jaar, en ruim 3 jaar voorzitter van GroenLinks Arnhem. Ik ben ecooloog en werk bij de Radboud Universiteit Nijmegen, waar ik een onderzoeksgroep leid die o.a. werkt aan onderzoek naar natuurbeheer, de Ecologische Hoofd Structuur en biodiversiteit. Ik die rol ben ik ook

voorzitter van een groot Europees wetenschapsnetwerk op het gebied van natuurbeheer, en reis daarom geregeld naar Straatsburg en andere plekken in Europa. Binnen GroenLinks ben ik voorts bestuurslid van de landelijke werkgroep Exact.

Daarom wil ik in het bestuur

Omdat ik er van overtuigd ben dat Nederland niet zonder GroenLinks kan, en ik mijn bestuurlijke kennis en kwaliteiten wil inzetten voor het stevig neerzetten van een groene, sociale en open partij.

Wat ik kan

Ik vervul (en vervulde) vele bestuurlijke taken, zowel voor GroenLinks als in mijn werk. In die rollen heb ik al verschillende keren vastgelopen organisaties weer vlot getrokken. Daarbij werk ik bij voorkeur vanuit consensus, met als grondgedachte dat een organisatie in essentie gaat om mensen en pas daarna om regels en procedures.

Wat ik wil

Ik wil dat GroenLinks een partij wordt waar de afstanden tussen top en basis, en tussen Den Haag, Utrecht, Randstad en de rest van Nederland, kort zijn, waar het debat met iedereen op constructieve wijze gevoerd kan worden en waar de organisatie zo stevig is dat we ons geen zorgen hoeven te maken over procedures en processen, maar alle energie kunnen steken in inhoudelijk debat en het bedrijven van politiek.

DAVID RIETVELD

Dit ben ik:

GroenLinkser sinds 1995 in hart en hoofd.

Daarom wil ik in het partijbestuur:

Zorgen voor een sterke vereniging met actieve leden die uitgaat van eigen, lokale kracht.

Wat ik kan:

Relativeren, nieuwe inzichten aanreiken en scherp analyseren. Denken en handelen vanuit ruime ervaring als afdelingsbestuurder, raadslid en partijbestuurder.

Wat ik wil:

Mijn ervaring, enthousiasme en expertise inzetten ten dienste van GroenLinks.

JESSICA TANGELDER

Dit ben ik:

Ik ben organisatieantropologe, politicologe en zelfstandig ondernemer. Naast mijn werk als docente sociale ondernemerschap, ben ik betrokken bij verschillende initiatieven op het gebied van innovatie en publieke-private samenwerking.

In mijn vrije tijd doe ik aan improvisatietheater, organiseer ik 'Do-it' workshopsessies en bezoek ik internationale congressen. Één van mijn mooiste herinneringen is de prachtige roeitocht over de Donau waarbij ik geld inzamelde voor mensenrechten.

Lijfspreuk: "Samen kunnen we het zelf"

Daarom wil ik in het partijbestuur:

Het opstarten van nieuwe initiatieven en het activeren en motiveren van mensen geeft mij veel energie en werkplezier. Daarnaast word ik graag uitgedaagd door onze kritische leden: directe en open communicatie ervaar ik als verhelderend, niet als beangstigend.

Wat ik kan:

Met mijn netwerkvaardigheden, visie en organisatietalent kan ik mensen en organisaties uit verschillende sectoren met elkaar verbinden en enthousiasmeren. Ik ben een creatieve denker, die ludieke acties opzet en buiten vaste kaders denkt.

Wat ik wil:

Positieve werksfeer

'Schouderklopjes doesn't kill you, but makes us stronger', is een leus die ik graag in posterformaat in de fractie- en bestuurskamers van alle afdelingen zie hangen. Ik ga voor een positieve sfeer, een gunfactor en een goede samenwerking tussen alle geledingen binnen GroenLinks.

Grenzeloos denken

Graag zou ik succesvolle internationale grass-roots initiatieven in Nederland op de kaart zetten. Ik zie GroenLinks als onderdeel van een mondiale beweging: we staan niet op onszelf en moeten goed over de grenzen heen blijven kijken.

Open debatcultuur

We moeten ons focussen op wat ons bindt, niet op wat ons verdeelt. We are the Green Family!

PAUL VERMAST

Dit ben ik

Sinds mijn studie biologisch-dynamische landbouw woon ik 'als in Limburg geboren Zeeuw' in Dronten waar ik tien jaar politiek actief ben en sinds november fractievoorzitter. Op mijn 14e werd ik vrijwilliger voor Greenpeace; waar ik uiteindelijk enkele jaren campagnemedewerker was. Sindsdien

werk ik vooral in de milieubeweging en politiek. In mijn vrije tijd wandel en fotografeer ik graag in de natuur.

Daarom wil ik in het partijbestuur

Als je terugkijkt op het laatste decennium voeren we ongeveer iedere anderhalf jaar een verkiezingscampagne. Het is mijn ambitie om GroenLinks in te richten als een permanente campagneorganisatie met een helder, begrijpelijk en bevlogen verhaal dat mensen kunnen vertalen naar hun eigen omgeving.

Wat ik kan

Je mag me gerust een vrolijke netwerker noemen met een goed gevoel voor politieke verhoudingen en media. Snel schakelen en handelen zijn mijn tweede natuur. De grote lijn van het beeld dat we willen uitstralen bewaak ik zonder de details uit het oog te verliezen. Met plezier verpak ik dit in een aansprekende boodschap.

Wat ik wil

Vanuit het bestuur wil ik verbindingen leggen. Met de brede maatschappelijke beweging die zelf energie opwekt of zelf in de wijk aan de slag gaat. Ik wil één heldere huisstijl waaraan we blijven vasthouden. Op eenvoudige wijze moeten de actuele politieke vragen van antwoorden worden voorzien zodat leden gemakkelijk uitleg kunnen geven op vragen uit hun eigen omgeving. Ik wil een spetterende optimistische campagne met een goed resultaat maart volgend jaar in de raden, volgende zomer in het Europees parlement en een jaar later in de Staten! Samen met jullie wil ik knokken voor wat kwetsbaar is!

MARIEKE WAGTER

Dit ben ik

Ik ben gemotiveerd en betrokken, eigenwijs en assertief. Ik streef ernaar om in teamverband heldere doelen te stellen en resultaten te bereiken.

Daarom wil ik in het partijbestuur

GroenLinks heeft een goed programma en heldere idealen. Door interne problemen en onvoldoende aansluiting van het partijprogramma op wat er in de samenleving speelt, heeft de partij veel draagvlak verloren. Ik wil ervoor zorgen dat het vertrouwen in de partij wordt hersteld. Ik wil dat de koers, strategie en boodschap van GroenLinks duidelijk worden overgebracht, zodat we de kiezer terugwinnen en onze idealen kunnen realiseren. Het partijbestuur moet richting geven aan de partij en recht doen aan de opvattingen van de leden. Hiervoor zijn mensen nodig met een goed gevoel voor bestuurlijke en politieke verhoudingen. Mensen die leiderschap kunnen en willen tonen. Dat ben ik!

Wat kan ik

In mijn baan als programme manager bij de Duisenberg School of Finance heb ik de (financiële) kennis en ervaring opgedaan, die mij geschikt maken voor de functie van penningmeester. Daarnaast heb de politieke kennis en het inzicht om te zien wat belangrijk is in de aansturing, strategie en profilering van GroenLinks. Ik ben een creatieve denker die goed kan luisteren en die een verbindende factor zal zijn binnen het partijbestuur wat betreft samenwerking, energie en sfeer.

Wat wil ik

Als penningmeester wil ik in de eerste plaats GroenLinks financieel gezond maken én houden. Daarnaast moeten er heldere regels komen op het gebied van budgetverantwoordelijkheid en is er behoefte aan een goed werkend financieel informatiesysteem.

VERKIEZING VAN HET PARTIJBESTUUR TIJDENS HET CONGRES

Tijdens het congres wordt een volledig nieuw partijbestuur gekozen. We kiezen een nieuwe voorzitter en 6 leden van het partijbestuur voor de overige functies. Een kandidaat wordt verkozen als die minstens de helft van de uitgebrachte stemmen heeft. Zo nodig vindt er een tweede stemronde plaats. Zie ook "Orde van het congres" in deze congreskrant voor meer informatie.

De verkiezing van de voorzitter vindt als eerste plaats. De kandidaten presenteren zich aan het congres in een speech. Vervolgens worden zij geïnterviewd door Eduard van Zuijlen, de voorzitter van het interim-partijbestuur. Voor dit interview kunnen congresdeelnemers suggesties voor vragen doen! **Heb je een goede vraag voor de kandidaten, schrijf deze dan op het kaartje dat je in je aanmeldvelop vindt en gooi dat voor 13.00 uur in de bus in de foyer.** Eduard van Zuijlen selecteert uit de ingediende vragen er een aantal die hij zal stellen aan de kandidaten.

Hierna worden de overige leden van het partijbestuur gekozen. Voor elke portefeuille presenteren de kandidaten zich aan het congres in een korte speech. Daarna vindt de stemming voor die portefeuille plaats.

Als het gehele nieuwe partijbestuur is verkozen houdt de nieuwe partijvoorzitter een toespraak.

LEES VERDER IN DE DAGKRANT!

Dit congres kent een grotere dynamiek in de voorbereiding dan anders. Dat heeft tot gevolg dat nog niet alle stukken in deze congreskrant staan, maar dat we meer dan anders pas kunnen publiceren in de dagkrant.

De volgende stukken zul je kunnen vinden in de dagkrant:

- definitieve voorstellen van het interim-partijbestuur en amendementen daarop: dit traject is nog volop in beweging, zie ook pagina 14 van deze congreskrant
- verantwoording van het interim-partijbestuur; omdat een van de drie hoofdpoddrachten van het interim-partijbestuur is om voorstellen voor de toekomst te formuleren en de discussie daarover bij het verschijnen van deze congreskrant nog volop wordt gevoerd kan een goede en actuele verantwoording ook pas later worden geschreven
- meer informatie over de kandidaten voor de nieuwe EGP delegatie (zie ook pagina 28) en de verantwoording van de EGP delegatie
- een voorstel voor de samenstelling van de kandidaten-commissie van de Toezichtraad
- eventueel: moties; deze kunnen worden ingediend tot 21 februari. Zie ook congres.groenlinks.nl voor meer informatie
- aanvullende praktische informatie voor de dag zelf

De dagkrant is beschikbaar op papier tijdens het congres (wordt uitgereikt bij de ontvangstbalie) en kun je in zijn geheel online vinden vanaf 1 maart via congres.groenlinks.nl. Onderdelen van de dagkrant die eerder klaar zijn publiceren we z.s.m. online via congres.groenlinks.nl. Wil je je zoveel mogelijk vooraf kunnen inlezen, houd dit dan in de gaten.